№37, ოთხშაბათი

აპრილი, 2002 წელი

ფასი 40 თეთრი

ინფორმაცია

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიის მორიგი სხდომის შესახებ

2002 წლის 23 მარტს ქალაქ თბილისში ჩატარდა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიის მორიგი სხდომა.

დღის წესრიგში შეტანილი იყო შემდეგი საკითხები:

1. ხაშურის რაიონის პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური მიმოხილვა /დეპუტატი გ. იმერლიშვილი/;
2. საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა და კრიმინალური ინტელიგენცია /დეპუტატი თ. კუბლაშვილი/;
3. განცხადება ქ. ზუგდიდში ზვიად გამსახურდიას კოლხური ოდის დარბევის შესახებ;
4. სხვადასხვა.

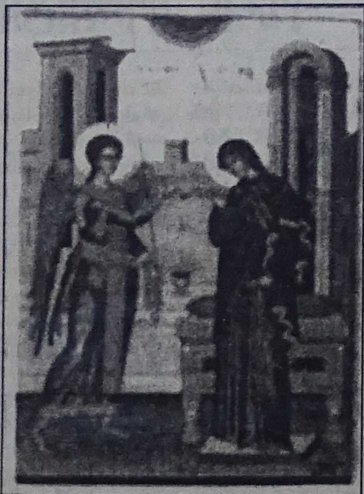

7 აპრილს აღინიშნება ხარების საუფლო დღესასწაული

მოკითხვა მთავარანგელოზისა მიერ ყოვლადწმიდისა ღვთისმშობელისა

ღვთისმშობელო ქალწულო, გიხაროდენ! მიმადლებულო მარიამ, უფალი შენთანა! კურთხეულ ხარ შენ დედათა შორის და კურთხეულ არს ნაყოფი მუცლისა შენისა, რამეთუ მაცხოვარი გვიშევ სულთა ჩვენთა.

საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის სპიკერის, ეროვნული მოძრაობის ლიდერის მანანა არჩვაძე-გამსახურდიას სიტყვა, წარმოთქმული 2002 წლის 25 მარტს, საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის დღეს გამართულ მიტინგზე

მადლობა დღევანდელ სტუმრებს მობრძანებისთვის. დღევანდელი დღე ისტორიული თარიღი გახლავთ იმ დღეთა შორის, რომელსაც საქართველო განსაკუთრებულად აფასებს. ამასთან, დღევანდელი დღე მნიშვნელოვანია უშუალოდ ამჟამინდელი შინაარსითაც. დღევანდელ დღეს ერთიანდება საქართველოს ყველა ის პარტია, ყველა ის ფრაქცია, რომელთაც სურთ საქართველოს ჭეშმარიტი დამოუკიდებლობა.

მე, უპირველეს ყოვლისა, მადლობა მინდა გამოვხატო ყველა იმ ქართველისადმი, ვინც აქ ბრძანდება. უკვე რამდენიმე დღეა ეს ადამიანები მუხლჩაუხრელად დგანან და ელოდებიან საქართველოს ჭეშმარიტ დამოუკიდებლობას, რომელსაც საფუძველი ჩაუყარეს ზვიად გამსახურდიამ და მისმა ქრისტესმიერმა ძმამ მერაბ კოსტავამ. დაე, აღსრულდეს მათი ოცნება. დაე, აღსრულდეს ნება ღვთისა. დღევანდელი დღე იყოს საფუძველი ჩვენი ურთიერთობის განმტკიცებისა, ჩვენი სიყვარულისა, იმ სითბოსი, რომელსაც გვიგზავნიან ზეციური საქართველოდან მერაბი, ზვიადი, დიდი ილია...

დაე, ჩვენი გზა იყოს სათნოებისა და მიტევების გზა, თუნდაც ეკლიანი გზა, მაგრამ გზა გამარჯვებისა. ჩვენ არასოდეს გვივლია და არც მომავალში ვივლით ბარაბას გზით; ჩვენ საქართველოს თავისუფლებისა და გადარჩენისაკენ მიმავალ გზაზე ვუხმობთ ყველას, ვისაც სამშობლოსათვის უძგერს გული. ეს გზა სიმართლისა და ღირსების გზაა. ეს გზა საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენის გზაა! ვინც მას გაემიჯნება, საქართველოს ბედი არ აინტერესებს, მისი მომავალიც, შესაბამისად, მძიმე იქნება.

ამ ბოლო ათი წლის მანძილზე ყველაზე მეტი ტრაგედიები ზვიად გამსახურდიას ოჯახმა და პრეზიდენტის - კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა და მხარდამჭერებმა გადავიტანეთ; ჩვენ გვხვრეტდნენ, გვდევნიდნენ, გვამცირებდნენ... მაგრამ საქართველოს გადასარჩენად, საქართველოს სამართლებრივი სახელმწიფოს გადასარჩენად ჩვენ მზადა ვართ ვიაროთ უფლის მიერ ნაჩვენები მიტევების გზით, მივუტევოთ ყველას!

საქართველოს ამჟამად ისტორიული ჟამი უდგას: მძიმე კრიზისიდან მალე გამოვალთ, თუკი საქართველოს ძირითადი პოლიტიკური სპექტრი საქართველოს კანონიერ ხელისუფლებასთან კონსესუსის გზით მივაღწევთ ჩვენი ქვეყნისთვის საჭირო შეთანხმებებს.

მე ყველა აქ მყოფთ უღრმეს მადლობას მოგახსენებთ, ვინაიდან დღევანდელი დღე გადამწყვეტი მომენტია საქართველოს უახლეს ისტორიაში. XX საუკუნე დამთავრდა საქართველოს დამოუკიდებლობის დაკარგვით, მაგრამ იმედს გამოვთქვამ, რომ მალე ბედნიერი წუთები დაგვიდგება; გაუმარჯოს დღევანდელ დღეს! გაუმარჯოს კარს მომდგარ ცხრა აპრილს - ჩვენი გამარჯვების დღეს!

მინდა, კიდევ ერთხელ მოგესალმოთ და მოგეფეროთ ყველას, ვისაც ეს გზა აქვს არჩეული, ყველას, ვინც ჩუმად, უპრეტენზიოდ და მტკიცე ერთგულებით ემსახურება თავის სამშობლოს, ყველას, ვინც ვერ დალალა ათწლიანმა კოშმარმა, ვისაც მამულის აყვავების რწმენა არ დაკარგვია, – და მინდა, გითხრათ: ჩვენ უეჭველად გავიმარჯვებთ, თუ ერთად ვიქნებით, თუ სულიერად არ გავტყდებით და თუ არასოდეს შეველევით სიმართლეს. ყველას ახსოვდეს: აქ დგანან სიმართლის მოსარჩლენი!

სახელმწიფო კანცელარიის წინ გამართული აქციის მონაწილეებს!

ჩემო შვილებო!

მთელ საქართველოს მოგილოცავთ კანონიერი პრეზიდენტის დაბადების დღეს.

უკვდავი იქნება მისი სახელი ჩვენი სამშობლოს ისტორიაში. მოგილოცავთ რეფერენდუმის დღეს, ამ დღეს ჩემი ზვიადის წინამძღოლობით დიდი გამარჯვება მოვიპოვეთ.

მივესალმები თქვენს აქციას და სულითა და გულით გიერთდებით. ჩათვალეთ, რომ მეც თქვენს გვერდით ვდგავარ.

ჩვენი საქმე სამართლიანია, ჩვენ აუცილებლად გავიმარჯვებთ. ღმერთი იყოს ჩვენი შემწე კანონიერების აღდგენისათვის ბრძოლაში!

ამინ! ამინ! ამინ!

ოლღა დემურია-კოსტავა

31. 03. 2002

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს და მთავრობის

განცხადება

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ბატონ ზვიად გამსახურდიას „ოდიშური სახლის“ დარბევის შესახებ

დიდი ქართველი მწერლის ბატონ კონსტანტინეს, საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიასა და საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მანანა არჩვაძე-გამსახურდიას ოჯახის მიმართ ერთსაუკუნოვანი ტერორი გრძელდება.

1989 წლის 24 მაისს დიდი კონსტანტინეს აგარაკი ლიძავაში გადაწვეს, 1992 წლის 15 მარტს გაძარცვეს და გადაწვეს კოლხური კოშკი და 2002 წლის 23 მარტს კი დაარბიეს, გაძარცვეს ქ. ზუგდიდში ბატონ ზვიად გამსახურდიას „ოდიშური სახლი“.

უკანონო რეჟიმის მიერ ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის, საქართველოს რესპუბლიკის კანონიერი ხელისუფლების, საქართველოს მოსახლეობის მიმართ ტერორი და რეპრესიები გრძელდება. უკანასკნელ ხანებში მრავალგზის განხორციელდა ტერაქტები ქალბატონ მანანა არჩვაძე-გამსახურდიასა და მისი ოჯახის მიმართ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო და საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობა გამოთქვამენ მწვავე პროტესტს შევარდნაძის ხუნტის მიერ ბატონ ზვიად გამსახურდიას „ოდიშური სახლის“ გაძარცვისა და დარბევის გამო და მიმართავენ მსოფლიოს ქვეყნების მთავრობებს, ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციებს, გაეროს, ეუთოს, ევროსაბჭოს, რათა სათანადო შეფასება მისცეს ვანდალიზმსა და ტერორს საქართველოში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო,
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობა.
თბილისი, 2002 წლის 23 მარტი.

23 მარტს ზუგდიდში დაირბა და გაიძარცვა საქართველოს პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას ოდიშური სახლი. 23 მარტსვე ამ ფაქტის გამო კანცელარიის შენობასთან გაიმართა საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის საპროტესტო მიტინგი, რომელიც გადაიზარდა მშვიდობიან, პერმანენტულ, გამაფრთხილებელ პოლიტიკურ აქციაში. აქცია ამჟამადაც გრძელდება; აქციის მთავარი მოთხოვნაა საქართველოში კანონიერი ხელისუფლების - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს - სამართალმემკვიდრეობის აღდგენა. აქციაზე ყოველდღიურად იმართება საინფორმაციო ხასიათის მიტინგები.

2002 წლის 9 აპრილს დილიდან დაგეგმილია სახალხო შეკრება.

საქართველოს მომავალი საქართველოს პატიოსანი მოქალაქეების გააქტიურებაშია: მშვიდობიანი პოლიტიკური ბრძოლის გზით ჩვენ ერთად შევძლებთ სამართლებრივი, დემოკრატიული და ქართველური კულტურის აღორძინებაზე ორიენტირებული სახელმწიფოს აშენებას!

ოდიშური სახლის დარბევა, დე ფაქტო ხელისუფლების მიერ პრეზიდენტ გამსახურდიას უკვდავსაყოფი ღონისძიებანი, კანონიერი ხელისუფლების მიზანი და ორი პოლიტიკური „აუზი“

23 მარტს ზუგდიდში დაირბა და გაიძარცვა კონსტანტინე და ზვიად გამსახურდიების სახელთან დაკავშირებული მესამე სახლი - **ოდიშური სახლი:** პატივცემულ მკითხველს შევახსენებთ, რომ პირველი - **აფხაზური კოშკი** გადაწვეს აფხაზეთში მოპარპაშე ბანდიტებმა, მეორე - **კოლხური კოშკი** - საქართველოს ხელისუფლებაში პუტჩისა და ძალადობის გზით მოსულმა ხუნტამ...

ხაზგასმით აღვნიშნავთ:

პირველი ვანდალური აქტის განზოგადებად იქცა აფხაზეთის ფაქტობრივი დაკარგვა, ხოლო მეორე ვანდალური აქტით გასიმბოლიზდა საქართველოს ეროვნულ-პატრიოტული სულისკვეთების მქონე ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების დამხობა და "უცხო" ქვეყნებისგან შექმნილი საქართველოს გამყიდველი ხუნტით მისი ჩანაცვლება...

რად შეიძლება განზოგადებულიყო ოდიშური სახლის დარბევა?

ძარცვისა და დარბევის შემკვეთთ ეგონათ, ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკურ მემკვიდრეთა და ოჯახის წევრთა რისხვა თავს დაატყდებოდა კონკრეტულ ქალაქს თუ კონკრეტულ რეგიონს; შედეგად, მომავალ პოლიტიკურ ბატალიებში ეროვნული მოძრაობის დღევანდელი ლიდერი ქალბატონი მანანა არჩვაძე-გამსახურდია და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდა დაკარგავდა გავლენას ამ რეგიონში...

საზოგადოებისთვის ცნობილია, რომ გარკვეული ძალები ერთ საუკუნეზე მეტია ცდილობენ სამეგრელო, აჭარა, ჯავახეთი და სხვა ქართული რეგიონები დაუპირისპირონ დანარჩენ საქართველოს; კერძოდ, შექმნეს სვანური ანბანი, მეგრული ანბანი, ხელოვნური ავტონომიები... ამჟამად ცდილობენ შექმნან მეგრული სამწიგნობრო ენაც (სინამდვილეში სამეგრელოს ართმევენ 17-საუკუნოვან წერილობით კულტურას!); იყო და არის მცდელობანი შექმნან მეგრული ავტონომია, მხედრიონით არბევდნენ სამეგრელოს, რომ თბილისისადმი უნდობლობა ჩაენერგათ(არადა, დამრბევთა ბელადები - სიგუა, კიტოვანი, იოსელიანი, კვირაია, გულუა, ჭანტურია... სულაც არ არიან კახელები)... ქუჯის, იოვანე ლაზის, ჭყონდიდლების, გამსახურდიების, ჩიქობავას, ჯანაშიას, თოფურიას დროს მეზობელ იმპერიებს ეს არ გამოუვიდათ!..

ზვიად გამსახურდიას მეუღლემ და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის ლიდერმა მანანა არჩვაძე-გამსახურდიამ, კარგად იცოდა რა ეს ყველაფერი, ზუგდიდში წასვლის ნაცვლად აქცია დაიწყო საქართველოს დე ფაქტო ხელისუფლების ადგილსამყოფელთან - ე.წ. სახელმწიფო კანცელარიასთან; აქციას შეუერთდა საქართველოს კანონიერი ხელისუფლებაც, მრგვალი მაგიდაც და ფართო საზოგადოებაც... აქციის მონაწილეთა მთავარი აზრი ასე დეკლარირდა:

სამივე ვანდალური აქტის შემსრულებლებს ერთი შემკვეთი ჰყავდათ - საქართველოს დაშლის მოსურნე ის ძალები, რომელთაც პუტჩითა და პუტჩისშემდგომი ძარცვით გაანადგურეს და გაასხვისეს საქართველო! არსებული ვითარებიდან გამოსავალი მხოლოდ მაშინ მოიძებნება, როცა საქართველოში აღსდგება სრული ლეგიტიმურობის მქონე კანონიერი ხელისუფლების - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს - სამართალმემკვიდრეობა!

აქცია დღემდე გრძელდება და ნელ-ნელა იკრებს არა მხოლოდ საზოგადოებრივ ყურადღებას, არამედ, ლეგიტიმურობის აღდგენის იდეის გარშემო აერთიანებს ცნობილ პოლიტიკურ ძალებს...

პირველ რიგში აღსანიშნავია ქ-ნი მ. არჩვაძე-გამსახურდიას განცხადებები, რომლებიც, ერთი მხრივ, კეთდება ოლღა ჭავჭავაძისებრი მიმტევებლობის ველში, მეორე მხრივ კი, ზვიად გამსახურდიას პრინციპულობით აღასტურებს ორი წლის წინ მრგვალი მაგიდის მემორანდუმში გამოქვეყნებული კურსის ურყევობას - **საქართველოს გადაარჩენს მხოლოდ სამართლებრივი, ლეგიტიმური, საყოველთაო არჩევნები, რომელიც დაინიშნება და ჩატარდება ზვიად გამსახურდიას კანონიერი ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის მიხედვით!**

კანცელარიის წინ მიმდინარე მშვიდობიანი აქციის მონაწილეები ყოველდღიურად მართავენ მიტინგებს, სადაც, არაიშვიათად, სტუმრად მოსული პარტიის წარმომადგენლებიც გამოდიან. მათი დიდი ნაწილი იზიარებს სამართალმემკვიდრე არჩევნების იდეას, მაგრამ ზოგი გამომსვლელი ეშმაკობს: მოდის აქციაზე, გამოდის მიტინგზეც, რომ ეროვნულ მოძრაობასთან "ჩათვლა" მიიღოს, მაგრამ გვერდს უვლის მრგვალი მაგიდის აქციის ძირითად მოთხოვნას - **ლეგიტიმური ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენას...**

კარლო სალუქვაძის ფოტოები.

რამდენადაც ჩვენი მიზანია საქართველოს პოლიტიკური სპექტრის გარშემოკრება ლეგიტიმური არჩევნების იდეის გარშემო, მე პიროვნულად არავის შევეხები, მაგრამ, სამაგალითოდ, განვიხილავ და ვუპასუხებ ზოგი სტუმრისგან გამოთქმულ მოსაზრებას:

1. ერთმა სტუმართაგანმა ქვეტექსტით გვითხრა: "მოვიკლათ წარსულ დროებზე დარდი, ნუღარ ვილაპარაკებთ კანონიერი ხელისუფლების აღდგენაზე; ახლა სხვა დროა და ამ დროის რეალიების გათვალისწინებით ვშვათ ჩვენი მყოოფადი"...

ვპასუხობთ:

ილია ჭავჭავაძემ ეს ფრაზები სულ სხვა კონტექსტში გამოიყენა; პარალელი უხერხულიც კია! მრგვალი მაგიდა თვლის: საქართველოს სახელმწიფოს მოწყობა უნდა დაეფუძნოს სამართლებრივ პრინციპს; ვინც სირაქლემას როლს არ თამაშობს, ის ხედავს, რომ საქართველოში ფუნქციონირებს ფაქტობრივ ძალაუფლებაწართმეული, მაგრამ ლეგიტიმაციის მქონე კანონიერი ხელისუფლება, რომელსაც არ გამოუცხადებია თვითდაშლა, არავისთვის გადაუცია ლეგიტიმაცია-სამართალმემკვიდრეობა... შევარდნაძის ხელისუფლებას კი (დე ფაქტო პარლამენტსა და მთავრობას!) ფიზიკური ძალაუფლება აქვს, მაგრამ სამართლებრივად უწარსულოა - საქართველოს დამაქცევარი ხუნტის მემკვიდრეა, გუმბარიძის ხელისუფლების მსგავსად! **ლეგიტიმური ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობის აღდგენით საქართველო გათავისუფლდება იმ დამაკაბალებელი ხელშეკრულებებიდან, რომელსაც ხელი მოაწერა უკანონო ხელისუფლებამ; გაჩნდება შესაძლებლობა, გადაისინჯოს ვალების საკითხი, საქართველო თავს დააღწევს ჯაყოს მარგოს სინდრომს...**

2. მეორე სტუმარმა ბრძანა: მართალია, მოხდა პუტჩი, მაგრამ მერე ხალხმა შევარდნაძის არჩევით გადაირჩია გამსახურდია; ახლა საჭიროა ყველა მხარემ მონაწილეობა მიიღოს ვადამდელი არჩევნების მომზადებაში; განა ასე არ გააკეთა ზვიად გამსახურდიამ? მითუმეტეს, აგერ, შევარდნაძემ ხომ აღიარა გამსახურდიას და მისი ოჯახის სიმართლე!"

ვპასუხობთ: დავიწყოთ ბოლო საკითხიდან: შევარდნაძე იძულებული გახდა ეს გაეკეთებინა! გასაკვირი ის უფროა, აქამდე როგორ შეძლო მან ზვიად გამსახურდიას სიმართლის დამალვა თუნდაც ბრმათათვის! შევარდნაძის პარლამენტის ფრაქციები ამ დადგენილების მიღებისას ერთმანეთს აყვედრიდნენ, რომ ამ დადგენილებით თავიანთ მომავალ გარანტიებს იჭედავენ... ეს დადგენილება, რა თქმა უნდა, პოზიციების დაახლოებაცაა, მაგრამ მრგვალი მაგიდის" მიზანი არაერთხელ გაცხადდა (იხ., მაგ. მრგვალი მაგიდის" სპიკერის მ. არჩვაძე-გამსახურდიას მიერ ორი წლის წინ გამოქვეყნებული მემორანდუმი!)... კიდევ ერთხელ განვმარტავთ:

1990 წელს აღარ არსებობდა ნოე ჟორდანიას საკანონმდებლო ორგანო; მაშინ ვის უნდა დაენიშნა არჩევნები? გუმბარიძის უკანონო ხელისუფლებამ არჩევნები დანიშნა, მაგრამ იგი ჩატარდა არასაბჭოთა, მრავალპარტიული მოდელით; რაც შეეხება ლეგიტიმაციის ასპექტს, ზვიად გამსახურდიამ გენიალურად გაიაზრა საერთაშორისო და საშინაო ვითარება და ნოე ჟორდანიას ხელისუფლების შეუწყვეტელი ლეგიტიმურობა კანონიერად მიიღო რეფერენდუმის გზით!

დღეს რეფერენდუმის ხარჯების გაწევა სრული უაზრობაა, ვინაიდან არსებობს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო, რომელსაც, არსებულ პოლიტიკურ სპექტრთან კონსულტაციებით, შეუძლია დანიშნოს და ჩაატაროს სამართალმემკვიდრე, საყოველთაო, დემოკრატიული, მრავალპარტიული არჩევნები. რაც შეეხება პუტჩის შემდგომ ე.წ. არჩევნებს: 1992 წელს საქართველოს უზენაესი საბჭოს არსებობის პირობებში ხუნტამ თვითნებურად დანიშნა და "ჩაატარა" ფსევდოარჩევნები; ხალხის აბსოლიტურ უმრავლესობას მონაწილეობა არ მიუღია ამ ფარსში; ის ე.წ. პარლამენტი დაკომპლექტდა ე.წ. საკომპენსაციო სიებით! ასევე უკანონო და არამხოლოდ არასამართალმემკვიდრე, არამედ, არასაყოველთაო იყო მომდევნო ე.წ. არჩევნებიც... ასე, რომ არც პრეზიდენტი გამსახურდია და არც უზენაესი საბჭო საქართველოს მოსახლეობას ჯერ არ გადაურჩევია!

3. სხვა მომსვლელი წუხდა: საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო არჩევნებს თუ დანიშნავს და შემდეგ არჩევნებში წააგებს, ამით ლეგიტიმურობა შეიძლება მოიპოვოს საქართველოს გამყიდველმა პუტჩის მომწყობმა ძალებმა... ამიტომ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ არჩევნები არ უნდა დანიშნოს და არც მონაწილეობა არ უნდა მიიღოს!"

ვპასუხობთ: არჩევნებს თუკი კიდევ ჩაატარებს უკანონო ხელისუფლება და კიდევ 4-5 წლით გაიხანგრძლივებს არსებობას, საბოლოოდ და სამუდამოდ დააქცევს საქართველოს... 10 წელია საქართველო მოსეს უდაბნოში ხეტიალობს! აღარ დადგა დრო, საქართველოში აღდგეს პუტჩით შელახული ღირსება ქართველი ერისა? მრგვალმა მაგიდამ" შეიძლება მართლაც ვერ მოიპოვოს ხმათა დიდი უმრავლესობა, მაგრამ არჩევნებს თუკი კანონიერი ხელისუფლება გააკონტროლებს და დაინტერესებულ კლანთ გაყალბების საშუალებას არ მისცემს, ბანდიტები ყველა შემთხვევაში ჩამოშორდებიან ხელისუფლებას; ქვეყანა გადავა სამართლებრივ სივრცეში და ასპარეზზე გამოვლენ საქართველოს ერთგული ახალი ძალებიც, რომლებსაც ყველა ხერხით თრგუნავს დე ფაქტო ხელისუფლება, ძალები, რომლებიც გააგრძელებენ ქუჯ-ფარნავაზის, გორგასალის, იოვანე მარუშისძის, დავითის, ბაგრატის... ილიას, ზვიადის გზას... მავანს ნუ ჰგონია, ქართველობა ისეთი დეზორიენტირებულია, რომ ისევ დღეს მოპარპაშე კლანები დაიტოვოს ხელისუფლებაში! ვიმეორებთ:

მთავარია, ჩატარდეს ლეგიტიმური და სამართლიანი არჩევნები.

და, ბოლოს.

პატივცემულო მკითხველო!

საქართველოს პოლიტიკური სპექტრის დღევანდელი დინებები შეიძლება შევადაროთ ორი დიდი მდინარის აუზს. მაგალითად, კავკასიონიდან იღებს სათავეს რიონიც და თერგიც: რიონი, თავისი შენაკადებით აღვსილი, ჩამოედინება შავ ზღვაში და ხმელთაშუა ზღვის შუალობით უერთდება მსოფლიო ოკეანეს, ხოლო თერგი - უერთდება კასპიის ზღვას თუ ტბას... შდრ., საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამართალმემკვიდრე, ლეგიტიმური არჩევნების მომხრე პარტიათა ძალისხმევა "ჩაედინება" საქართველოს სამართლებრივი სახელმწიფოს მაცოცხლებელ უშრეტ ოკეანეში, ხოლო პუტჩისტთა მემკვიდრეობით აღბეჭდილი ვადამდელი თუ "დროული" არჩევნებ-გარიგების მომხრენი უერთდებიან უკანონობის იმ მდინარებას, რომელიც ტბორულ ჩიხებში იკარგება...

ტარიელ ფუტკარაძე

კოლხური კოშკის ტრაგედია სრულიად საქართველოს ტრაგედიაა

მას შემდეგ, რაც ძალადობის გზით დაამხეს კანონიერი ხელისუფლება და ხალხის მიერ არჩეული საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია, ჩვენს ერს მრავალი განსაცდელი დაატყდა თავს. ერთ-ერთ საშინელ ტრაგედიად ითვლება კონსტანტინე და ზვიად გამსახურდიების ლეგენდად ქცეული კოლხური კოშკის გაძარცვა და დაწვა. კოლხურ კოშკში იშვა საქართველოს თავისუფლება და დამოუკიდებლობა. აქ ჩაეყარა საფუძველი დაუვიწყარ ისტორიულ თარიღებს. ამიტომაც ჩვენმა მტრებმა შევარდნაძის მეთაურობით, სწორედ კოლხურ კოშკზე მიიტანეს იერიში და ორთვიანი ძარცვის შემდეგ იგი ვანდალურად გადაწვეს. კოლხური კოშკის ტრაგედია სრულიად საქართველოს ტრაგედიაა. მისი გადამწვარი და იავარქმნილი კარ-მიდამო სახეა დღევანდელი საქართველოსი. მაგრამ ვიდრე იარსებებს საქართველო და ქართველი ერი, კოლხური კოშკი იქნება თავისუფლების წმინდა ტაძარი. ერთ-ერთ მიტინგზე ქალბატონმა მანანა არჩვაძე-გამსახურდიამ განაცხადა, მარმარილოს ტალახი არ ეკარებაო. და ჭეშმარიტად ასეა. ჯერ კიდევ კომუნისტური რეჟიმის დროს კოლხურ კოშკს ხშირად ჰყოლია დაუპატიჟებელი სტუმრები. მის დიასახლისს ქალბატონ მანანას ბევრჯერ გადაურჩენია ის ხელყოფისაგან, გამსახურდიების არქივიც დაუცვია და დღესაც ისე ელოლიავება კოლხურ კოშკს, როგორც ცოცხალ არსებას.

ამა წლის 15 მარტს, სწორედ იმ დღეს, როდესაც გადაწვეს კოლხური კოშკი, ბატონ გურამ შარაძის ინიციატივითა და პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის ხელშეწყობით კოლხური კოშკის წინამდებარე მოედანზე გაიმართა მრავალათასიანი მიტინგი. მიტინგს ესწრებოდნენ საქართველოს ყველა კუთხიდან ჩამოსული მოქალაქეები. მიტინგი გახსნა ბატონმა გურამ შარაძემ და მიკროფონი გადასცა მამა კონსტანტინეს (კილუაშვილს), რომელმაც აღავლინა "მამაო ჩვენო", დალოცა შეკრებილი ხალხი, გამსახურდიების ოჯახი და კოლხური კოშკი.

ამის შემდგომ მიტინგზე სიტყვით გამოვიდა კოლხური კოშკის დიასახლისი, საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრი ქალბატონი მანანა არჩვაძე-გამსახურდია:

– მოგესალმებით ყველას.

პოლიტიკური დატვირთვით დღევანდელი ჩვენი შეკრება ჩვეულებრივზე მძიმე ხასიათს ატარებს. უკიდურესად დაძაბული და მძიმეა დღევანდელი დღე, ვინაიდან ეს დღე გახლავთ მკაფიო გამოხატულება იმ ვანდალური დარბევებისა, რომელიც დაიწყო უკანონო ხელისუფლებამ საქართველოში კანონიერი ხელისუფლების დამხობის დღიდან. უპირველესი მომენტი ვანდალური აქტებისა 1991-1992 წლები გახლავთ. დაარბიეს პირველი ქართული გიმნაზია, ჩვენი რუსთაველის გამზირი, ისტორიული ძეგლები და შენობები, რომელთაც საუკუნეების მანძილზე ინახავდა ჩვენი წინაპარი და საბოლოოდ იერიში მიიტანეს კოლხურ კოშკზე, სადაც იყო სრულიად საქართველოს ნავსაყუდელი. დღევანდელი დღე აღსავსეა მწუხარე მოგონებებით. არ მინდა, სენტიმენტალობაში ჩამითვალოთ და ამ გრძნობით დავიწყო დღევანდელი დღე, პირიქით, სულ სხვა მიმართულება მინდა მივცეთ დღევანდელ შეკრებას, მაგრამ ხაზს ვერ გადავუსვამთ და ვერ დავივიწყებთ იმას, რასაც შეეწირა სრულიად საქართველო, რაც ათი წელია გრძელდება და დღესაც არ წყდება. უმძიმესია გახსენებაც კი ყოველივესი, რაც განიცადა საქართველოს მოსახლეობამ ამ ათი წლის განმავლობაში, დღევანდელი დღეა დასტური იმისა, თუ ვინ ჩაიგდო ხელში ქვეყანა და ვის ხელში აღმოვჩნდით ჩვენ. ნება მიბოძეთ, პირველ რიგში მივესალმო [illegible] რძანებულ სტუმრებს, რომელ[illegible] ყურადღებითაც, ჩვეულებრივ, არა ვართ განებივრებულნი; მაგრამ ჩვენი დამოკიდებულება მათდამი ისეთივეა, როგორიც მათი ჩვენდამი, და ისეთივე, როგორიც ყველა პატიოსანი და პატრიოტი ქართველისადმი, რომელსაც საქართველოს მომავალი აღელვებს. სხვაგვარად მათი აქ ყოფნა წარმოუდგენელი და გაუგებარი იქნებოდა. და თავად ისინიც არ მობრძანდებოდნენ. აქ შეკრებილია განუყოფელი საქართველოს ის ერთი ნაწილი, რომელიც ერთი გზით მიდის და რომლის მიზანია საქართველოს გადარჩენა.

კოლხური კოშკი კი სიმბოლო გახლავთ ამ მიზნისა – საქართველოს დამოუკიდებლობისა და თავისუფლებისა, ერთიანობისა. ყოველივე ეს გვაერთიანებს, აქედან იწყება საქართველოს გაერთიანება, აქედან დაიწყო პირველი იერიშები საქართველოზე და აქვე გრძელდება შეტევა. აქედან უნდა დაიწყოს ჩვენი გამარჯვებაც. ვინაიდან ჩვენ არ დავმარცხებულვართ, ჩვენ ზნეობრივად ამაღლებულნი და გამარჯვებულნი ვართ. გამარჯვებულად ადამიანი მაშინ ითვლება, როცა იგი ხალხს უყვარს, ხალხის მიერ არის არჩეული, იმსახურებს სიყვარულსა და პატივისცემას, რომელიც იმ ხელისუფლებას ეგება, რომელსაც დამსახურება ექნება ერის წინაშე. ამ მხრივ საქართველო უპატრონოა ათი წელია. საქართველოს ხელისუფლება არა ჰყავს, მას მართავს ხუნტა, რომელიც ყველაფერს აკეთებს იმისათვის, რომ საქართველო დააქციოს და დაანგრიოს. ამის მაგალითები ყოველ ფეხის ნაბიჯზე გვხვდება.

რაც შეეხება უშუალოდ კოლხურ კოშკს, იმ მიმდინარე მოვლენებს, რომელმაც დასაბამი მისცა საქართველოში კანონიერი ხელისუფლების დამხობასა და უკანონობის აღზევებას, მოდით, ვინატროთ, რომ დღევანდელი დღე ბოლო სატკივარი იყოს სრულიად საქართველოს მოსახლეობისათვის, რომელიც არ ეგუება უკანონობას, გმობს ვანდალიზმს, ტერორიზმის სახით იქნება გამოვლენილი, თუ კრიმინოგენურით, გმობს იმ ქმედებებს, რომლებიც ათ მცნებას ეწინააღმდეგება.

გაუმარჯოს სრულიად საქართველოს! მალე ეზეიმოს საქართველოს ის, რისთვისაც ოთხი ათეული წლის მანძილზე იბრძოდნენ ზვიად გამსახურდია და მერაბ კოსტავა.

ნება მიბოძეთ, მცირე ექსკურსი გავაკეთო კოლხურ კოშკთან დაკავშირებით მოვიგონო, რამდენ ხანს გრძელდებოდა ბრძოლა კოშკთან და მის ბინადრებთან და როგორ მიაღწიეს საწადელს – იავარყვეს იგი.

ეს ისტორია იწყება ჯერ კიდევ 1940-იანი წლებიდან, როდესაც საფუძველი ჩაეყარა კოლხური კოშკის მშენებლობას. კონსტანტინე გამსახურდია თავისი ოჯახით იმჟამად სახლობდა გრიბოედოვის 21 ნომერში. მან შეგნებულად შეარჩია ისეთი ადგილი ქალაქში, სადაც შესაფერისი სამუშაო პირობები ექნებოდა. ძველი ბინა ძალიან შეზღუდული იყო ფართობის მხრივ. კონსტანტინე გამსახურდია ათი წლის განმავლობაში აშენებდა კოლხურ კოშკს. სამუშაოს ახორციელებდნენ გერმანელი ტყვეები, რომელნიც საქართველოში იმ დროს იმყოფებოდნენ. არ წარმოიდგინოთ ეს ტყვეები ჩამოძონძილ, გაუბედურებულ, უწიგნურ და უმეცარ ადამიანებად - არა, ყველანი იყვნენ ხელოვნების მუშაკები, მათ შორის უმრავლესობა მუსიკოსები გახლდათ, ყოველ შაბათ-კვირას ისინი ესტუმრებოდნენ ხოლმე კონსტანტინე გამსახურდიას გრიბოედოვის ქუჩის ოცდაერთ ნომერში, სადაც მირანდა ფალავანდიშვილი-გამსახურდია მათ სადილზე პატიჟებდა. სადილი კი მთავრდებოდა კონცერტით, რომელსაც ასრულებდნენ მშენებელი მუსიკოსები. ეს ხალხი, ხელოვნებას მონატრებული, კამერული ორკესტრის წევრები გახლდნენ. ისინი უდიდეს პატივს სცემდნენ კონსტანტინე გამსახურდიას, რომელიც მათ დახვეწილი გერმანულით ესაუბრებოდა, მათთან კონტაქტი ჰქონდათ თამრიკოსა და ზვიადსაც. ერთი სახასიათო მომენტი მინდა გიამბოთ: მუსიკოსმა-მშენებლებმა კონსტანტინე გამსახურდიას არაერთხელ უთხრეს, ბატონო კონსტანტინე, თქვენ ძალიან რბილი ხასიათისა ბრძანდებით და არც იცით, რომ კოლხური კოშკის სამუშაოთა მწარმოებელი დაუკითხავად ყიდის სამშენებლო მასალას (ეს სასტიკად აღაშფოთებდა მათ); კონსტანტინე გამსახურდია კი პასუხობდა: – არა უშავს, სხვებსაც ესჭირდება ეს მასალა, მე ჩემი შემოქმედებით კიდევ შემიძლია მოვიპოვო ჰონორარი და თქვენც არ მოგაკლოთ ანაზღაურება; ხოლო ეს ცოდვები მის სინდისზე იყოსო.

კონსტანტინე გამსახურდიას ენატრებოდა სიწყნარე და სიმშვიდე, რომელიც გრიბოედოვის ქუჩაზე შეუძლებელი იყო. ამან განაპირობა კოლხური კოშკის ქალაქის ორომტრიალიდან მოშორებით აგება. შემდგომი პერიოდი უკვე კოშკში მიმდინარე მოვლენებს უკავშირდება. ზვიად გამსახურდია იზრდება, მას აპატიმრებენ 1956 წელს. 1957 წლის 5 აპრილს ათავისუფლებენ. ამ შემთხვევაში საფრანგეთის ხელისუფლება ერევა მის გათავისუფლებაში. ისინი აღნიშნავენ, რომ მიუღებელია ის, რაც ხდება ახალგაზრდების მიმართ. წარმოდგენილი ცხრა ახალგაზრდა ზვიადის თანაკლასელები იყვნენ. სამწუხაროა, რომ მათგან ამჟამად ერთადერთია ცოცხალი.

მე მინდა, საზოგადოებას გავაცნო ერთი გამონათქვამი, რომელსაც ხშირად მიმეორებდა ჩემი მამამთილი (თუმცა ზვიადს არასოდეს გაუმეორებია). ჩემი და ჩემი მამამთილის ურთიერთობა განსაკუთრებული იყო. ჩვენ უპირველესად მეგობრები ვიყავით. მე მისი შვილიც ვიყავი, მომვლელიც და თანამოსაუბრეც. აქედან გამომდინარე, ერთ დღეს ასეთი რამ

მითხრა: –მანანა, როდესაც ზვიადი განთავისუფლდა 1957 წლის 5 აპრილს, მაშინ ასე მივმართე: – ზვიად, შენ თუ დღეს საქართველომ გაგიცნო, როგორც კონსტანტინე გამსახურდიას [illegible] ვა დრო და საქართველო უპირველესად გახსენებს შენ და შემდგომ მე, როგორც შენს მამას. ეს იყო მისი წინასწარხედვა. ეს მის ნაწარმოებებშიც აისახა, მაგრამ დღეს ამის განხილვა შორს წაგვიყვანს. ზვიად გამსახურდია იკითხება მისი ყველა ნაწარმოების გმირად. მე ვგულისხმობ "დავით აღმაშენებელს", "დიონისოს მარჯვენას", "მთვარის მოტაცებას", "დიონისოს ღიმილს".

ამ რომანების რიგი პასაჟებისა საქართველოს დღევანდელი დღის ასახვაა. აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ კონსტანტინე გამსახურდიას წინააღმდეგ ბრძოლა სუკმა ზვიად გამსახურდიასთან, როგორც ანტისაბჭოთა, "სხვაგვარად მოაზროვნე" პიროვნებასთან, დაპირისპირებით დაიწყო.

საგულისხმოა, რომ იმ პერიოდში საზოგადოებას ზვიადი გააცნეს როგორც "ულირსი" შვილი კონსტანტინე გამსახურდიასი. მაშინდელ პრესაში გახშირდა პასკვილების გამოქვეყნება – "სარეველა", "ბანდიტები", "უზნეონი", "მოღალატენი" და ა.შ. რამაც კონსტანტინე გამსახურდია ინფარქტით გარკვეული პერიოდი მიაჯაჭვა საწოლს. დღეს რომ მორალურ ტერორზე საუბრობენ, ეს გახლავთ კომუნისტური მეთოდი ზემოქმედებისა იმ მოქალაქეებზე, რომლებიც მათთვის მიუღებელი იყო. ახლა ცდილობენ მორალური ტერორით დევნილებად წარმოადგინონ ისეთი პიროვნებანი, რომლებიც თავად იყენებდნენ ამ მეთოდს სხვათა მიმართ, მოქმედებდნენ სხვებზე მორალური ტერორით. გამსახურდიების ოჯახის მიმართ არ შეჩერებულა ტერორი, შემოტევები კოლხურ კოშკზე. ისინი მუდამ სუკის ზეწოლას განიცდიდნენ. მამა შვილს ვაჟკაცურად ზრდიდა! თუნდაც გავიხსენოთ მისი წერილი ზვიადისადმი:

„მე სულ მგონია, როცა შენს ახლოს არა ვარ, შენ ჭკვიანად იქნები. მე, ერთის მხრით, გული მტკივა, რომ შენი ბავშვობა თავდება, მეორეს მხრით მიხარია, რომ შენ სადაცაა ყველა ჩემს სურვილებს გაიგებ და მალე მხარში ამომიდგები. ალბათ შენთვის დაიწერია (თუ მითარგმნია მე ჰომეროსის სიტყვები: „ზევსს გვეფიცები, აგელაი, ზევსს და მამაჩემის ტკივილებს". ჩვენ ვცხოვრობთ ძლიერ სერიოზულ დროში და აწი დროა, შენ სერიოზულად ემზადო, რათა შესძლო გახდე ჩვენი ქვეყნის ღირსეული შვილი. გზაში მე გადავიკითხე შენი საყვარელი მუსიკოსების ბიოგრაფიები. ყველანი უკვე სიყრმიდანვე ემზადებოდნენ დიდი ამბებისათვის. გახსოვდეს, ეს ცხოვრება მოსაწყენზე მოსაწყენია, თუ ადამიანი არ იწევს რაიმე მაღალი და ზეაღმტაცი ამბებისათვის, ამის გარეშე სხვა ყველაფერი ემსგავსება იმ საცოდავ და უშინაარსო ცხოვრებას, რომელსაც ეწევიან ხოლმე მცენარეები და ცხოველები. თუნდაც ჩემი გამწარებული ცხოვრებაც რომ აიღო, მე რომ დიდი იდეებისათვის მოლაშქრედ არ წარმომედგინა ჩემი თავი, ველარ გავუძლებდი იმ ქარიშხლებს, რომელთა გადატანაც ასე თუ ისე შევძელი.

შენი მამიკო

1955.VIII. 12

კონსტანტინე გამსახურდიამ ზვიადს ჯერ კიდევ რვა წლის ასაკში ასწავლა სროლა; ისინი თავს იცავდნენ "ენკავედესაგან"; მამა-შვილი თითქმის ყოველდამე ადიოდნენ კოშკში, რომელიც სწორედ თავდაცვის მიზნით აიგო. ეს გახლდათ სათვალთვალო

გვ. 4

ქუჯი №37 2002

კოლხური კოშკის ტრაგედია სრულიად საქართველოს ტრაგედიაა

გვ. 3

კოშკი და არა სანებივროდ ან ქალაქის ხედების დასათვალიერებლად განკუთვნილი. მრავალი ღამე თეთრად თენდებოდა მათთვის, რაც ჩვეულებრივი მოვლენა იყო. მამას აჰყავდა თავისი უსაყვარლესი ვაჟი, ჩემი დედამთილი მირანდა და თამრიკო ოჯახიდან გახიზნულები იყვნენ და მამა-შვილი ყოველღამე ელოდნენ სიკვდილს. ზვიადმა ერთ დღეს მითხრა: როგორ უნდა გაწირო თავი და შვილი, იყო მოლოდინში, როდის მოვლენ შენს დასახვრეტად და შენთან ერთად უნდა დაიხვრიტოს შვილიც, რათა მათ არ ჩაუგდო ხელთ აღსაზრდელად და დასაბინძურებლად. ამ კოშკს სწორედ ეს დანიშნულება ჰქონდა და არა ფუფუნება, ისე როგორც კონსტანტინე გამსახურდიას მტრები ამტკიცებდნენ. ეს კოშკი იცავდა ოჯახს. ეს იყო საბრძოლო დანიშნულების ობიექტი, დღესაც ასეთად რჩება და მომავალშიც იმად დარჩება, რა საფუძველიც ჩაუყარა თავად მისმა პატრონმა.

საზოგადოებისათვის უნდა გახდეს ცნობილი, თუ რით ემუქრებოდნენ კოშკს და როგორ მოიყვანეს მუქარა სისრულეში. რასაკვირველია, ეს დაიწერება, მაგრამ რახან დღევანდელი შეკრება ამას ეძღვნება, მინდა, ნაწილობრივ გაგარკვიოთ. კერძოდ, თქვენ ალბათ, გაეცნობოდით ქრონიკებს "კოშკის" შესახებ, რომელთა გავრცელებაც ნუგზარ ფოფხაძის, ილია ბარამიძის ხელდასმით ხდებოდა, კარგად მოგეხსენებათ, ლაშა ნადარეიშვილის მიერ გაზეთ "ასავალ-დასავალში" და გაზეთ "მეოთხეში" იბეჭდებოდა "კოლხური კოშკის ქრონიკები", რაც სრული სიყალბე და სიცრუეა, კოლხური კოშკის მობინადრეთა დასამცირებლად შეთხზული. ამ გზით ცეკა დღესაც განაგრძობს ბრძოლას გამსახურდიების წინააღმდეგ... "ქრონიკების" ავტორის ის ფრაზებიც უნდა გაეხსენებინა, თავად რომ უთხრა "კოლხური კოშკის" პატრონებს: "–თუ თქვენს მიერ არ ვიქნები მიღებული ოჯახის წევრად, მე პირველ რიგში ცეცხლს მივცემ თქვენს ბიბლიოთეკას"; და მეორე ფრაზა: "გაიხსენეთ, ლენინს ვინ ესროლა – კაპლანმა, ქალმა!"... მაგრამ ამაზე საუბრის გაგრძელება არ ღირს... (კანცელარიის "გმირ ქალბატონზე" მომავალში მრავალი დოკუმენტური მასალა გამოქვეყნდება).

ჩემი მამამთილის გარდაცვალების შემდეგ 1975 წლის 17 ივლისიდან ცკ-ს მაშინდელმა მდივანმა, ხუნტის დღევანდელმა მეთაურმა გასცა ბრძანება კონსტანტინე გამსახურდიას "ახალი მემკვიდრე" დაეპირისპირებინათ ზვიადისათვის, 57 წლის ასაკის ქალზე ქალაქის I სანოტარო კანტორისა და კალინინის რაიაღმასკომის მიერ გაიცა დაბადების მოწმობა, სადაც მამად – კონსტანტინე გამსახურდია ჩაწერეს, ამ დღიდან სუკ-ი და საქართველოს ცკ გახდა იმ პიროვნების მამობილი, რომელმაც სარჩელი შეიტანა ზვიად გამსახურდიას წინააღმდეგ და ითხოვდა კოლხური კოშკის, აფხაზური კოშკის, ჰონორარისა და ავტომანქანის გაყოფას, რაც აიძულებდა კონსტანტინე გამსახურდიას კანონიერ მემკვიდრე ზვიად გამსახურდიას, ცკ-ს შვილობილისათვის დაეთმო ზემოთჩამოთვლილი მემკვიდრეობა. პროცესი დაინიშნა 1975 წლის 25 დეკემბერს, გრძელდებოდა სამი წელი, რომელზეც ჩვენ არ გამოვცხადებულვართ. 1979 წელს სუკ-ი და ცკ იძულებული გახდა პოზიციები დაეთმო. ხანდაზმულობის გამო საქმე შეწყვეტილ იქნა. შევარდნაძემ, ისარგებლა რა ზვიად გამსახურდიას პატიმრობით, 1977 წელს თავის შვილობილს კონსტანტინე გამსახურდიას ჰონორარის ნახევარი ნოტარიალურად გაუფორმა.

რაც შეეხება კოლხურ კოშკში კ-გამსახურდიას ახალი მემკვიდრის შემოსახლებას, ეს ღონისძიება კრახით დამთავრდა.

1977 წელს ზვიადი დააპატიმრეს, იავარქმნილ იქნა კოლხური კოშკი. ყველაფერი ხელყვეს, საფლავებიდან დაწყებული თვით შენობით დასრულებული. ზვიად გამსახურდია წერს, რომ არქივი და ბიბლიოთეკა გატანილ იქნა ჯერ კიდევ გრიბოედოვის ქუჩიდან, შემდეგ კოლხური კოშკიდან. რამდენჯერმე გაიჩხრიკა, მაგრამ მაინც გადავარჩინეთ ის, რაც დაგვრჩა. მინდა დავაფიქსირო 1977 წელი ზვიადის პატიმრობის პერიოდი. დარბეული იქნა ოჯახი მთლიანად, მაშინ ცოტნე შვიდი თვისა იყო. კოშკი გარშემორტყმული გახლდათ უშიშროების კომიტეტის თანამშრომლებით. ეზოში ასორმოცდაათ კაცზე მეტი სუკის თანამშრომელი იყო, თუ არ ჩავთვლით სახლში მყოფებს. ისინი ყოველდღე იმუქრებოდნენ და აღასრულეს ყოველივე – გაიტანეს უამრავი ხელნაწერი და ნივთი, რომლებიც ეკუთვნოდა კონსტანტინე და ზვიად გამსახურდიებს. ეს ყველაფერი აღწერილი მაქვს და გადაცემული პროკურატურაში. კოშკი მოწმეა იმ თავდასხმების, ზეწოლისა და დევნისა, რომელსაც ყოველდღიურად განიცდიდა ჩვენი ოჯახი. უნდა გამოვყო საწერი კალამი "გენერალი", რომელსაც ასე ჩემი მამამთილი უწოდებდა. სწორედ იმ კალმით დაიწერა "დიდოსტატის მარჯვენა". ჩემს თვალწინ აიღო იგი შევარდნაძის დაცვის თანამშრომელმა. მისი სახელი და გვარიც არ დამავიწყდება; ვურჩევ, დააბრუნოს მწერლის რელიქვია და გადასცეს მის ოჯახს.

1988 წელი 23-29 ნოემბერი ის პერიოდია, როდესაც ვატარებდით აქციას კონსტი[illegible] დაკავშირებით, გორბაჩოვი მოითხოვდა შესწორებებს კონსტიტუციაში, რომლითაც გვეკრძალებოდა გასვლა საბჭოთა კავშირის შემადგენლობიდან. აქციის მიმდინარეობისას ვახტანგ რაზმაძე უმაღლესი საბჭოს ერთ-ერთ ფლიგელში დაგვემუქრა, კოლხურ კოშკს აგიფეთქებთ, თუ აქციას არ შეწყვეტთო. ეს უკვე ღიად და აშკარად იყო გაცხადებული.

ამას მოჰყვა 1989 წელი. 9 აპრილის დღეები, როდესაც გარშემორტყმულნი ვიყავით (სანამ არ მოიხსნა ქალაქში კომენდანტის საათი) რუსის ჯარისკაცებით, ისინი იდგნენ კოშკის ქონგურებზე და ავტომატმომარჯვებულები ზვიადის ოჯახის წევრებს გვემუქრებოდნენ ფიზიკური განადგურებით. ზვიადი მაშინ პატიმარი გახლდათ, მე მარტო ვიყავი ორი მცირეწლოვანი ბავშვით. კოლხური კოშკის ჭიშკარი ღია იყო, I სართულის კარი – დამტვრეული; განსაკუთრებული აქტივობით გამოირჩეოდნენ: ყვარელაშვილები, ლავრენტაშვილები, მაშინდელი პოლიციის უფროსი რომან გვენცაძე, მისი მოადგილე, აწ გარდაცვლილი. ისინი შემოვიდნენ კოშკის ეზოში დაუკითხავად, ავტომანქანა "უაზით" გამოიტანეს ბრონჟილეტები, და ასე აპირებდნენ ჩვენზე თავდასხმას (ისედაც თავდასხმულები ვიყავით). ასევე მინდა მოგახსენოთ, თუ 4 აპრილიდან დაწყებული როგორ გვიბარებდნენ ვახტანგ რაზმაძე, ლევან შარაშენიძე, ჯუმბერ პატიაშვილის უშუალო მითითებით, გვემუქრებოდნენ უპირველესად ბავშვების ფიზიკური განადგურებით. წარმოიდგინეთ ახლა, როდესაც მშობლებს შვილების განადგურებით ემუქრებიან. როგორ უნდა შეაჩერო პირსისხლიანი ჯალათები – შვილების მსხვერპლად გაღება, თუ საკუთარი თავის გაწირვა? რასაკვირველია, ჩვენ შეწირულები ვიყავით და ეს არ იყო ახალი. მაგრამ, მე დღეს მაინტერესებს, ის ხალხი დღეს როგორ ჩნდება საზოგადოების წინაშე. მათ არა აქვთ უფლება საზოგადოებაში გამოჩენისა, ვინაიდან ჩადენილი აქვთ უდიდესი დანაშაული. რაც შეეხება ყვარელაშვილს და ლავრენტაშვილს, კანონიერი ხელისუფლების დამხობის შემდგომ ისინი დააწინაურეს. 1989 წლის 9 აპრილს ლავრენტაშვილი მუქარით მიქნევდა ხელს და მიყვიროდა: – ეს შენობა ისედაც ჩვენი იქნება, სულ მოკლე ხანში ამ შენობას ისე დაგატოვებინებთ, აქედან არც ნივთი დაგრჩებათ, არც შენობაო. აღასრულეს თუ არა დანაპირები? აღასრულეს და მერე როგორ, კოლხური კოშკი ომის შემდგომ განადგურებულ იქნა.

1992 წლის 5 იანვარს დაიწყო შეტევა არა მარტო კოლხურ კოშკზე, არამედ ჩემი მშობლების ბინაზეც, საბურთალოს რაიონში, პირველად ის იქნა გაძარცვული. 6 იანვარს დაიწყო კოლხური კოშკის ძარცვა (ორი თვისა და რამდენიმე დღის განმავლობაში) და შემდეგ რაც მოჰყვა ამას, თქვენ კარგად მოგეხსენებათ. მე არ შემიძლია, არ დავაფიქსირო: კოშკის დაწვის დროს აქ ბრძანდებოდნენ ელგუჯა ჯამბურია, გელა ლანჩავა, რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ამ "ლენინსძიებას". მართალია, ისინი ორდენებით დააჯილდოვეს, მაგრამ ამით წარჩინებულნი არ გამხდარან. მოგეხსენებათ, ლენინის ორდენიც არსებობდა, მაგრამ წავიდა მისი დრო. თუმცა ლენინის საქმის გამგრძელებლები დღესაც არსებობენ, ნიღბები გაიკეთეს, მაგრამ მათ სახეებში ისევ ლენინს ვხედავ, იდეოლოგიაც მისი აქვთ. ბოლშევიკებმაც ასე დაიწყეს ხალხის ძარცვა. კოშკს მე ტაძარს არ ვადარებ, მაგრამ კეთილშობილი და მართალი იდეის დაცვით იგი მართლაც ემსგავსება ტაძარს. აქედან იშვა ის იდეოლოგია, რომელმაც შემდგომ საქართველოს დამოუკიდებლობა მოუტანა.

ყველა სახელმწიფო ამაყობს თავისი დიდებული პიროვნებებით, და თუ არ ჰყავთ ასეთი, თვითონვე იგონებენ და ქმნიან, რათა მომავალს დაუტოვონ ლეგენდის სახით. საქართველო გამონაკლისი გახდა ამ შემთხვევაში. საქართველოში მოისპო არა მარტო სახლ-მუზეუმები, არამედ გამოჩენილი პიროვნებები. იმიტომაც მოსპეს ილია ჭავჭავაძე და მისი მუზეუმიც ნადგურდება... ზოგიერთებს თურმე არ მოსწონს ილიას ნაწარმოებები, არც ჰყვარებიათ

ილია. დამოკიდებულება ეროვნულობისადმი ძალიან ცუდი ჰგონიათ. ვაჟა-ფშაველას ერთი ქოხი ჰქონდა, მაგრამ იმ ქოხის ღირსიც არ გახადეს მისი მემკვიდრე, კარგად მოგეხსენებათ. ვახტანგ რაზიკაშვილი როგორ და რა პირობებში გარდაიცვალა. ასევე აკაკი წერეთელიც და ჩვენი გალაკტიონ ტაბიძე... გრიგოლ რობაქიძე როდესაც გარდაიცვალა, მემკვიდრე არ დარჩა, მისი და – ქალბატონი ლიდა, რომელიც ჩვენი სტუმარი გახლდათ, კვირაში ორჯერ მოდიოდა კოშკში და ჩვენ რომ არ ვყოლოდით, ის უფრო ადრე გარდაიცვლებოდა შიმშილით და სიდუხჭირით. ქალბატონი ლიდა სულ იმის მოლოდინში იყო, რომ მალე მოხდებოდა გრიგოლის რეაბილიტაცია! სულ ამით ინუგეშებდა თავს. მაგრამ მოხდა რეაბილიტაცია მაშინ, როდესაც გრიგოლ რობაქიძის მემკვიდრე აღარავინ დარჩა. მერე დაიწყო მისი წიგნების გამოცემა და კომუნისტების ჯიბეების გასქელება. კოლხური კოშკის მოლაქიტის ბუხარი ეკუთვნოდა გრიგოლ რობაქიძეს, რომელმაც იგი კონსტანტინე გამსახურდიას გერმანიიდან გამომგზავრებისას უსახსოვრა და უთხრა: – ვიცი, როგორ გიყვარს ბუხარი და გატან საჩუქრად, რათა გაიხსენო შენი გრიგოლი როგორ ნატრობს საქართველოში დაბრუნებას. აი, ასეთია ტანჯული ცხოვრება დიდი ადამიანებისა. გინდაც ექვთიმე თაყაიშვილი ავიღოთ. მოგეხსენებათ, როგორ შემოუნახა საქართველოს საგანძური. ალბათ ისიც იცით, ზვიად გამსახურდიას საბრალდებო დასკვნაში რაც დაუწერეს, თითქოს ჩვენ საგანძურის რაღაც ნაწილი წაგვიღია. ამაში გვადანაშაულებს ვახტანგ რაზმაძე, თურმე ქართული ხელოვნების ნიმუშებსაც შევხებივართ და მიგვითვისებია. ჩვენ რაც გამოვიყენეთ და რაც წავიღეთ, ამის დამტკიცება მოუწევს ვახტანგ რაზმაძეს, თუ დასცალდა. ბრალდებას დამტკიცება უნდა, და თუ რაზმაძე ვერ დაამტკიცებს თავის "ბრალდებას", მძიმე სასჯელი ელის იმქვეყნად.

ჩემთვის კოლხური კოშკი გახლდათ ცოცხალი არსება, ვინაიდან აქ ბევრჯერ მარტო გამიტარებია მცირეწლოვან ბავშვებთან ერთად მძიმე დღეები და კოშკი", როგორც ცოცხალი არსება, ისე მანუგეშებდა. მას ჩემზე მაგიური გავლენა ჰქონდა. როდესაც კოლხური კოშკის გაძარცვის ამბავი გავიგე, (დაახლოებით 9 იანვარი იყო) – იჯევანში შეგვატყობინეს ეს ამბავი. ზვიადი რამდენიმე დღე მიმალავდა, არაფერი ვიცოდი ამის შესახებ. გროზნოში, რუსეთის არხები გადასცემდნენ ინფორმაციებს საქართველოს შესახებ, თურმე გადაუციათ ცნობა კოლხური კოშკის დაწვასთან დაკავშირებით. მე ტელევიზორს ნაკლებად ვუყურებდი და არაფერი გამიგია. ზვიადმა ტრაგიკულად განიცადა ყველაფერი, მაგრამ გუხარდა, რომ ინფორმაციის გადაცემისას იქ არ ვიყავი. ყველა გააფრთხილა, მანანას კოშკის დაწვის შესახებ არაფერი უთხრათო. დაახლოებით ორი კვირის შემდეგ, თბილისიდან ჩვენთან ჩამოვიდა ჩემთვის უცნობი ორი ახალგაზრდა, გამიყვანეს, ხელში გადმომცეს ფუთა და დამემშვიდობნენ. შევედი მისაღებ ოთახში (რომელიც კოლხურ კოშკს წააგავდა და ისიც გერმანელების აშენებული იყო). გავხსენი ფუთა, რომელშიც ბარათი იდო, სადაც ეწერა, "კოლხური კოშკი გადაწვეს", ცელოფანის პარკში იდო სველი ფერფლი. ცუდად გავხდი და ამიყვანეს ოთახში. შეატყობინეს ზვიადს, მაგრამ მან ვერ გაიგო რა მოხდა. მიზეზი არავინ იცოდა. როდესაც მომასულიერეს, მაშინ ვუთხარი: – ზვიად, კოლხური კოშკი გადაწვეს. ეს ფაქტი ძალიან ტრაგიკულად განვიცადე, დავტოვე სახლი და იქვე ჩეხო-

გვ. 5

გვ. 4

კოლხური კოშკის ტრაგედია სრულიად საქართველოს ტრაგედიაა

ვის სახელობის პარკში გავედი. საშინელი თოვლ-ჭყაპი იყო. განვმარტოვდი, ვიჯექი ჩემთვის და ვტიროდი. გამვლელები მიყურებდნენ. ყველამ იცოდა ვინ ვიყავი და ალბათ ფიქრობდნენ, ზვიად გამსახურდიას ცოლი გამოსულა გარეთ და ტირის, ალბათ, სამშობლო ენატრება. ნამდვილად ეს იყო ჩემი ტირილის მიზეზი. მენატრებოდა ჩემი სამშობლო და რაც უნდა კარგ პირობებში ვყოფილიყავი, ჩემი დამწვარი კოლხური კოშკი მერჩივნა ყველაფერს.. ნებისმიერ ქართველს ვუსურვებდი, რომ არასოდეს არ ენახოს სიზმარშიც კი ის, რაც მე განვიცადე და გადავიტანე ამ წლებში დღევანდელი დღის ჩათვლით. ზვიად გამსახურდია არ მპირდებოდა ასე დაბრუნებას. ძალიან მიჭირს დღეს ამის გამეორება, მაგრამ მინდა მოგახსენოთ, მან მითხრა: – მანანა, შენ არასოდეს არ ნახავ გადამწვარ კოლხურ კოშკს. შენ ნახავ ისეთ კოლხურ კოშკს, როგორიც დატოვე. სამწუხაროა, მაგრამ არ აღსრულდა ეს ყოველივე. მე დამაკისრა ზვიადმა ყველა ის ფუნქცია, რომელიც ქალის და მამაკაცის ფუნქციას ერთად უთავსებს და მადლიერი ვარ იმ ხალხისა, რომელიც გვერდით მიდგას, მთელი საქართველოს სახით. ეს არის ჩემი ნუგეში და იმედი, რომ მათ არასოდეს დაავიწყდებათ ზვიადი, მისი კოლხური კოშკი, მათი საფიცარი კონსტანტინე გამსახურდია. ეს არის ჩემთვის იმედის მომცემი. ჩემი ოჯახისათვის, რომელმაც მე ჩამომიყვანა საქართველოში, ამ დამწვარ კოლხურ კოშკში, სადაც მილიციელებით სავსე ორი იკარუსი დამახვედრეს, რომელთაც საკუთარ სახლში ფიქრებთან განმარტოების უფლებაც არ მომცეს..

გუშინ პატარა ჩანაწერი გავაკეთე სახელდახელოდ. ქალი მაინც ემოციურია და ეს თავს იჩენს ამ პატარა ჩანაწერშიც, რომელიც გადმოსცემს ჩემს გრძნობებს, დამოკიდებულებას კოლხური კოშკისადმი.

კოლხური კოშკი – ქართველი ერის სადიდებელი კერა, სიტყვის დიდოსტატისა და ქართველთა განმათავისუფლებლის სამკვიდრო, დგას ნაბრძოლი, დასერილი, შემოძარცვული ვით საქართველო. ათი წელია სისხლში ჩახშობილი თავისუფლებისა და ქართული სიტყვის ციტადელი ოცნებათა მორევში ჩაფლული ელოდება საქართველოს ხსნას, რომელიც მტერმა სამშობლოსთან ერთად დასაჯა. და რისთვის? თავისუფლების, თავგანწირვის, ერთგულებისა და სიყვარულისთვის. დაცარიელებული, დამწვარ-გადაბუგული კოლხური კოშკი დღევანდელი საქართველოა. ჰოი, დედაო, ვინ აღმართა ხელი შენს უკვდავ ქმნილებაზე. დაგსაჯეს, პასუხი მოგთხოვეს რაზე? შენი მკვიდრნი იყვნენ მქადაგებელნი სამშობლოს სიყვარულისა, ანბანთქებისა, ქვეყნისა და ერის თავისუფლებისა, რაც პირნათლად აღასრულეს. სწორედ ამაშია შენი სიდიადე და სიძლიერე. გაგისწორდნენ, ვით ცოცხალ არსებას, "მოსისხლე მტერს". შენთან ერთად პასუხი აგებინეს შენს კედლებში დავანებულ ქართული სულის მატარებელთ, ორ დიდებულ ქართველს, რომელთა ნაღოლიავები და ნააზრევი ცეცხლს მისცეს. კოლხური კოშკი, მსგავსად საქართველოს ისტორიული ძეგლებისა, აღძრავს ჩემში მაგიურ გრძნობას სამყაროსა და მისი წარსულისადმი, მოწიწებას, რაც სარწმუნოებას, მის დიდებას უტოლდება. სიტყვა სარწმუნოება ჩემს მიერ გამოყენებულია იმ ფართო გაგებით, რომელიც უშუალოდ ქრისტიანობას უკავშირდება. კოშკი და მისი ბინადარნი განასახიერებენ ქრისტიანობის სიმბოლოს. ამიტომ დააკისრა უფალმა ორ უდიდეს ქართველს, დიდ კონსტანტინესა და დიდ ზვიადს მისია უდიდეს სულიერ საიდუმლოთა გახსნისა.

კოლხური კოშკი არის დედა სრულიად საქართველოსი, მან უნდა აღასრულოს ღვთით ბოძებული მისია, რომელსაც საქართველოს თავისუფლება ჰქვია".

ერთი განცხადება მინდა გავაკეთო: ამა წლის 13 მარტს დაარსდა კოლხური კოშკის აღდგენის ფონდი და მის ხელმძღვანელად არჩეულ იქნა ბატონი გურამ შარაძე. ამას წინ უძღოდა ზვიად გამსახურდიას ანდერძი ჯერ კიდევ 1992 წელს შედგენილი, გამოგზავნილი ქალაქ გროზნოდან... ბატონ გურამს დიდი ღვაწლი აქვს გაწეული კოლხური კოშკისათვის, მიუხედავად იმისა, რომ აღდგენა ვერ მოახერხა, რასაკვირველია, აღდგენისათვის ახლა უნდა იბრძოლოს, ჩვენთან ერთად.

კიდევ ერთი შენიშვნა, რომლის გამოუთქმელობაც ნამდვილად დაუშვებელია. ნურავის ეწყინება, თუ ჩემს პოზიციას გამოვხატავ იმ წიგნთან დაკავშირებით, რომელიც გამოიცა ქალბატონ ია ბაგრატიონ-მუხრანელისა და ქ-ნ ციცი გაბესკირიას მიერ. წიგნი ეხება 1991-1992 წლების მოვლენებს. მე აკადემიურ გამოცემად ვერ ჩავთვლი ამ წიგნს, რომელსაც სარჩევი არა აქვს, სადაც არ არის წარმოდგენილი ფოტოსურათების დოკუმენტური აღწერა რომლითაც მკითხველს შეექმნება სწორი აზრი, თუ ვის მიერ იქნა დახოცილი ფოტოებზე გამოსახული ხალხი, ამის ჩამდენნი ვინ იყვნენ, ზვიად გამსახურდიას მომხრენი, თუ ხუნტა. ასეთი არასერიოზული წიგნის დასტამბვა ჩვენი მტრის წისქვილზე წყლის დასხმაა.. და თუ აქ ბრძანდება სარედაქციო კოლეგიის ერთ-ერთი წარმომადგენელი მაინც, სიამოვნებით მოვიწვევ განმარტებების მოსაცემად. მოვუწოდებ ავტორებს, რომ ეს წიგნი, სრულყონ და ისე გამოიტანონ გასაყიდად. დღევანდელი დღის მონაწილეებსაც არ ვურჩევ შეცდომების გასწორებამდე ამ წიგნის შეძენას. ხუნტის ძალადობასთან დაკავშირებით უამრავი მასალა არსებობს, ჩვენ თანდათანობით ვცდილობთ მათ დღის სინათლეზე გამოტანას (პრესკონფერენციებზეც წარმოვადგინეთ მცირე ნაწილი), მაგრამ არასრულად და უხარისხოდ გაკეთება ნამდვილად არ შეიძლება.. წიგნს უნდა ჰქონდეს ის სახე, რომელიც ზუსტად ასახავს იმ ათწლეულს. სამწუხაროდ, ეს წიგნი ამმხრივაც დასახვეწია. ძალიან ვწუხვარ, რომ მე უფრო საყვედური გამოვთქვი იმ ჯგუფის მისამართით, რომელმაც ამ წიგნზე ამდენი იმუშავა... მე ვურჩევ ქალბატონ ციცი გაბესკირიას (ისინი აპირებენ ამ წიგნის ინგლისურ ენაზე თარგმნას), ვთხოვ, ნუ შეუქმნიან მსოფლიოს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ საქართველოში მართლა არსებობდა დიქტატორი. თუ არ დაიშლიან, ფოტოებზე მინაწერები მაინც გააკეთონ (სად გაგონილა ფოტოსურათი გამოქვეყნებული მინაწერის გარეშე). ყველა წიგნიერმა ადამიანმა იცის, რომ პრესაში გამოქვეყნებულ ფოტოსაც კი აქვს თავისი მინაწერი... მე ყოველთვის დავუპირისპირდები იმას, რაც ნებით თუ უნებურად საქართველოს ვნებს.

უღრმესი მადლობა აქ მობრძანებისათვის.

კოლხურ კოშკთან გამართულ მიტინგს ესწრებოდნენ მოწვეული სტუმრები. პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები. მომიტინგეების წინაშე სიტყვით გამოვიდნენ ბატონები: ჯემალ გოგიტიძე, სანდრო ბრეგაძე, გურამ შარაძე, კახაბერ ლორია, ჯონდი ბალათურია, ირაკლი გოცირიძე, ჯემალ გამახარია, გიორგი კერვალიშვილი, თამაზ ბიბილური, ანზორ აბრალავა, ვიქტორ ფხალაძე (საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე) საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატები და პრეზიდიუმის წევრები: ჯემალ შონია, დავით ტაბიძე, ჯემალ იონათამიშვილი, ბიმურზა აფრასიძე, ალექსანდრე ვარძელაშვილი, გურამ მაქაცარია, აკაკი მათიაშვილი, ლადო ცოფურაშვილი, ლივერ ქადაგიშვილი.

დაე, მალე გვეზეიმოს კანონიერი ხელისუფლების აღდგენა, აღგვედგინოს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა, დაგვებრუნებიოს წართმეული თავისუფლება და დამოუკიდებლობა.

კოლხური კოშკი კვლავაც ყოფილიყოს ბასტიონი ჩვენი გამარჯვებისა.

მასალა მოამზადა
ირაკლი შონიამ

9 აპრილი – გამარჯვება და დღესასწაული

თქვენ იხარეთ, ოლონდაც

1991 წლის 9 აპრილისათვის ღრმა გულისტკივილით დაწერილი ეს წერილი მაშინ, რამდენიმე გაზეთის „ზედმეტად ფრთხილმა" რედაქტორმა არ დაბეჭდა.

ვფიქრობ, წლევანდელი 9 აპრილისათვისაც უპრიანი იქნება მისი გამოქვეყნება.

პატივისცემით, ავტორი.

მესამე ტკივილიანი აპრილი დაგვიდგა ქართველებს. სიცოცხლის გამახალისებელი ახასხასებულ-აზურმუხტებული თვე გულს გვიმძიმებს და სევდით გვრთგუნავს, იმ საზარელ განთიადს გვახსენებს. დილა მზიანი იყო, მაგრამ ქართველთათვის ბნელი და შემაძრწუნებელი, მდაბიო და ბინძური წარმონაქმნისაგან ამაყი სულისა და გენის ხელყმოფელი. 9 აპრილი წამებული საქართველოს, ტანჯული, მაგრამ დაუმორჩილებელი დიდბუნოვანი ქართველი ერის ტრაგიკული ისტორიის სისხლში გავლებული ფურცელია. მასში ჩაწერილია ყველა ის სისხლდანთხეული, უჯიშოებმა და ჯალათებმა თვალწინ რომ ამოგვიხოცეს. ფიზიკურად მოგვისპეს მშვენიერი მანდილოსნები და ასულები, გულადი ვაჟკაცები და ჭაბუკები. თუმცა მათ მებრძოლსა და სპეტაკ სულებს ვერაფერი დააკლეს, რადგან ბოროტი და ეშმაკი ვერასდროს დაჯაბნის კეთილსა და ანგელოზს. სამშობლოსთვის თავდადებულნი უმალ ზეცად ამაღლდნენ, კუთვნილი ადგილი ჰპოვეს წმინდა სასუფეველში.

...მშვიდი ღამე იყო. ყველანი ერთად ვიყავით, გულანთებულები და აფორიაქებულები, ყველას ერთი ოცნება გვქონდა - სამშობლოს თავისუფლება და დამოუკიდებლობა. მერე უსინათლო გოგონამ „შავლეგო" წამოიწყო, ბევრი აჰყვა, ცეკვაც გაჩაღდა. რა ბედნიერები ვიყავით, უამრავი აციმციმებული სანთელი უფრო მეტად გვინათებდა, გვიწმენდდა სულსა და გონებას.

ვიღაცამ დაიძახა: ტანკები და ჯარისკაცები მოდიანო. არ შევდრკით, არც კი ვისი უნდა შეგვშინებოდა, ჩვენ ხომ ლოცვითა და ცეკვა-სიმღერით ვამბობდით მთავარ სათქმელს. ვიფიქრეთ, დაუპატიჟებელნი და უსურველნი მალე გაგვეცლებოდნენ, თავს დაგვანებებდნენ. მაგრამ ეშმაკი და სატანა ადვილად როდი ამარჯვებინებს ანგელოზსა და წმინდანს. დასაწყისში ხომ ყოველთვის ბნელი და ბოროტი ჯაბნის სინათლესა და კეთილს. ის განთიადი რაღად იქნებოდა გამონაკლისი, მით უფრო ჩვენთვის, მრავალგზის ნატანჯ-ნაგვემი ქართველებისათვის და დაგვერივნენ სისხლის მხვრეპელნი ბასრი ნიჩბებითა და მხუთავი გაზით, უმოწყალოდ გვჩეხეს, სწრაფად მომაკვდინებელი შხამი გვასხურეს. ნამდვილი ჯოჯოხეთი დატრიალდა. თუმცა, ისეთი რა უნდა გითხრათ, ბევრი ხომ თავად იყავით მხილველნი იმ ბარბაროსული, კაცთმოძულე ქმედებისა, მთლიანად საქართველომ და ჰუმანურმა მსოფლიომ კი ვიდეოჩანაწერით არაერთხელ იხილა ენითაუწერელი საშინელება. და აი, გესაუბრებით ჩვენ, იმ საშინელი ღამით სატანის ხელით განგმირულნი, ვინც იქ დაასრულა მიწიერი არსებობა, უამრავი კი შხამიანი გაზით მოიწამლა. სხვა მეტი მანდაური ვერაფერი გავიგეთ და დავინახეთ, რადგან ზეციურ სამყაროში ავმაღლდით. სულიერ სასუფეველში დავიმკვიდრეთ სასუფეველი.

ზეცად აღვლენილთა მზერა უპირველესად საყვარელ მამულს, სისხლიანი რბევის ადგილს მისწვდა. გულსაკლავი სანახავი იყო ტრაგედიის ადგილი, დამპყრობლის ავტომატმომარჯვებული პირქუში და უგულო ჯარისკაცები დაპატრონებოდნენ იქაურობას, საზარელ დუმილს მოეცვა სისხლდანთხეული მოედანი და გადაქელილ-გავერანებული გამზირი. მერე დედა-ქუჩას გავაცილეთ მზერა და ვაი თავო ჩვენო, უფრო მეტად დაგვეცა თავზარი - მთელი საქართველო აფოფრილიყო და მოთქმით დაგვტიროდა დაღუპულებს, ცრემლი სდიოდა დიდპატარას, დამბლადაცემული იყო და გაოგნებული ქართველობა. იმ ღამეს არავის ეძინა საქართველოში. მეორე დღეს ყვავილებით დაიფარა სისხლით მორწყული მოედანი, ძაძებში გაეხვივნენ ქართველები, მოწამლულებით გაივსო საავადმყოფოები, კომენდანტის საათი ნაადრევად აუკაცრიელებდა მგლოვიარე ქალაქს. მაშინ კიდევ რამდენიმე ქართველი ემსხვერპლა ამ არაადამიანურ წესს, ვერა და ვერ დაიცხრეს ჯალათებმა სისხლის წყურვილი.

უდიდესი პატივი მოგვაგო ერმა, დამახასიათებელი თავშეკავებითა და განუზომელი მწუხარებით მიაბარა ჩვენი ნეშტები ცრემლით გაბანილ მადლიან მიწას. ყველაფერს

გვ. 6

გვ. 5

თქვენ იხარეთ, ოღონდაც

ვხედავდით, ყველაფერი გვესმოდა, მაგრამ ზეცად ამაღლებულებს არ შეგვეძლო სამადლობელი შემოგვეთვალა დამწუხრებული ერისათვის. იმითღა ვინუგეშეთ სული ჩვენი, რომ ვიცოდით, მომხდარით საბოლოოდ გამოღვიძებული ქართველობა აღარ დაიცხრობდა აღულებულ გონებას და ამჯერად მაინც აღარ დათმობდა თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის მოახლოებულ შესაძლებლობას. ჩვენდა გასახარად, აგვიხდა სურვილი - ხალხი სწორი და მართალი გზით წავიდა. ანდა სხვანაირად რად მოიქცეოდა, როცა წინამძღოლებად ზვიად გამსახურდია და მერაბ კოსტავა ჰყავდათ.

თუმცა, ბნელი ძალებიც არ მოეშვნენ. არც მათ დაიკრიფეს გულხელი. იცოდნენ, ახლა უფრო მეტად მართებდათ ქართველთათვის ფეხის დადება და ზურგში მახვილის ჩაცემა, ძმათა წაკიდება, საკუთარ მიწაზე შეფარებული და სითბოგანაწილებული უცხო ტომების დაპირისპირება. ასე დაიწყო ქვემო ქართლის აშლა. ისევ დაიხოცნენ ქართველები და ისინი ჩვენ სულთა საძმოს გულნატკენ ნამატად გადაიქცნენ. არა, ნამდვილად არ გვინდოდა ამგვარად ზრდა და მატება, მაგრამ ჩვენს სულთა შფოთვა-ღელვაზე და სურვილზე არ იყო ეს დამოკიდებული. თურმე უფალი კვლავაც გვიმზადებდა განსაცდელსა და საწუხარს.

აფხაზების ჯერი დადგა. ზეციდან დავყურებდით სოხუმში დატრიალებულ უსამართლობას, დავინახეთ მართალ ქართველთა ულმერთო სიკვდილი და ჩვენი კვნესა-ვარამი უხმოდ ჩაინთქა ერის მორიგ გოდება-ვაებაში. ისევ გაიზარდა ჩვენი სულების საძმო, მაინც არ ვიქეცით ჯაბნებად, ხელი არ ჩავიქნიეთ.

რა ვიცოდით, რაოდენ დიდი, უზომო უბედურება გველოდა თურმე - ოქტომბრის იმ შავსა და მოღუშულ დღეს, მეხი დაატყდა სრულიად საქართველოს - იბერიელთ მერაბ კოსტავა გამოეცალათ ხელიდან. ისევ წამოვიდა ცრემლის ნიაღვარი, ისევ გაეხვივნენ ძაძებში ქართველები. ვხედავდით, გვესმოდა როგორ ხარობდნენ შინაური თუ გარეული მტრები ჩვენს ვაებასა და დაღონებაზე, ფიქრობდნენ, ახლა მაინც დავეცემოდით, გავნადგურდებოდით. მაგრამ, პირიქით მოხდა, უზომო მწუხარებამ კაჟივით გაამაგრა ხალხი და ერთად შეაკვრევინა პირი, უფრო მეტად გაუღვივა სურვილი თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის აღდგენისა.

დავყურებდით სათაყვანებელი ერისკაცის წმინდა სავანეში დაკრძალვას და უდიდეს ტკივილთან ერთად მხურვალე ლოცვას ვუგზავნიდით ერს, უმძიმესი დარტყმის მონელების, შეკვრა-შეკავშირების გამო. მას 'მერე ჩვენთან არის ეროვნული გმირის სული, გვწინამძღოლობს და გვამხნევებს, გაუნელებელი ლოცვა-კურთხევით აღვავლენთ მხურვალე სურვილს, უმთავრეს ვედრებას უფლისადმი - მალე გადმოგვახედოს თავისუფალ, თავისი თავის ბატონ-პატრონ იბერიაზე. მალე იქნებაო, გვარწმუნებს წინამძღოლი, ისევ ლოცვა-ვედრებისკენ მოგვიწოდებს და ყველანი ქართველთა შეკავშირებისა და თანხმობის დამყარებას ვნატრობთ.

მაინც გრძლად, დამღლელად გვეჩვენება ქართველთა სანუკვარ მიზნამდე მისასვლელი გზა, თუმცა დღემდე კარგა გვარიანი მანძილია გავლილი. მაგრამ ვაი, რომ იგი ეკალ-ძეძვიანია, ცრემლითა და სისხლით დამბალი. მისი გავლისას წარმატებაც იყო და სიხარულიც, მაგრამ მარცხი და ტკივილი მაინც სჭარბობდა. დაგყურებდით და სული გვინათდებოდა შეკავშირებულებს, შეთანხმებულებს რომ გხედავდით, ვიტანჯებოდით და სული გვითრთოდა დაყოფილებსა და დაპირისპირებულთ რომ გიმზერდით. ასეთ შემთხვევაში მომეტებულად ვშფოთავთ და განვიცდით, უზომოა ჩვენი წუხილი და ტანჯვა. ნეტავ იცოდეთ, როგორც გვტკივა, როგორ გვანადგურებს თქვენი უპირობა და შუღლი, განზე ყურება და ერთმანეთზე აუგის თქმა.

ყველაზე დიდი სიხარული შარშან, ოქტომბერში დაგვეუფლა. ვერ წარმოიდგენთ, როგორ გადავიტანეთ ის ბედნიერი და ნანატრი დღე. თუმცა რას ვამბობთ, რატომაც ვერ უნდა წარმოიდგინოთ, განა თქვენ არ იყავით შემქმნელნი მისი? როგორც იქნა ქართველებმა ხმამაღლა, დაუფარავად, თავისუფლად თქვეს და გააკეთეს უმთავრესი საქმე - ღირსეულთ და სასურველებს ჩააბარეს სამშობლოსა და ერის ბედი, მომავალი. წინამძღოლობაც დიდებულ ერისკაცს მიანდეს, თანამოსაქმეებიც საიმედონი და სასურველნი მიუჩინეს.

გავიხარეთ, გავლაღდით, თვალებში გამოვიხედეთ, თუმცა, ბედკრული სამშობლოს ბედის მცოდნეებს მაინც შიში გვქონდა, კვლავაც ტკივილისა და უსიამოვნების მიყენებისა. და აკი არც გვიმტყუნა უხილავმა გრძნობამ. საქართველოს უძველეს კუთხეში დანთებული ცეცხლის მწარე კვამლმა შეგვაყოვნა ამჯერად. უმადურმა, სულგაყიდულმა, ჩვენი გულების სითბოთი და ადამიანურობით ნაბარტყევ-მომრავლებულმა ოსებმა ენით უთქმელი უბედურება დაატრიალეს. უკვე მერამდენე თვეა ვუყურებთ ქართველთა ძნელად მოსათმენ აწიოკებას, რჩეულ ვაჟკაცთა უმოწყალოდ ხოცვას, ველურად და მუხანათურად ანგარიშის გასწორებას, ჩვენი ხალხის აყრას და ოსების უადამიანობით სულშეძრულებს ძალზე გვიჭირს დამშვიდება, გონიერების მოხმობა. მაგრამ, ახლა თითქმის გვიბრუნდება სალი განსჯის უნარი, ისევ ჩვენი ხალხის სიბრძნის, თავშეკავების, გონიერებისა და ჭკვიანური მომქმედების იმედი გვაქვს. განა ვის უნდა ვუმტკიცოთ, რომ მართლები ვართ და სწორად ვიქცევით, ყველაფერი ხომ თვალნათლივ ჩანს. მოსკოვიდან წამოსულ სისინსა და დაუშურვებლად ბოძებული იარაღის ხმარებას, სულ მალე ქართული ჭკუა, ღონიერი მარჯვენა დაასამარებს. იბერიელთა მოთმინებასაც თავისი მიჯნა უძევს. სამარადისო დიდება სამაჩაბლოსთვის თავდადებულ ვაჟკაცებს. მათი სულები ახლა ჩვენს ლაშქარს არიან შემოერთებული და აფორიაქებული დასტრიალებენ მამულის, ერის ბედ-იღბლის ხვალინდელ დღეს.

მომეტებულად მოგვეძალა ფიქრი და დარდი მარტის ბოლო დღეებში. ანკი რა დაგვამშვიდებდა, ქართველებს ხომ უდიდესი გამოცდის ჩაბარება ელოდათ - მათ ოფიციალურად, მტკიცედ უნდა განეცხადებინათ თანხმობა სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის აღდგენაზე.

მზერაგამახვილებულები დავყურებდით, სულგანაბულები ვუსმენდით იბერიას 31 მარტის გარიჟრაჟიდან საღამომდე. გვიხაროდა, ვნატრობდით ქართველთა, მათ მიწაზე მცხოვრები სხვა ერების მიერ თანხმობის ერთსულოვნად, მხურვალედ გამოხატვას. როგორ ბედნიერები ვიყავით თქვენთან ერთად, ზეცად ამაღლებულები. ეს ხომ უდიდესი მოვლენა იყო, დაჯერებით გადადგმული გადამწყვეტი ნაბიჯი საბოლოო მიზანთან და სურვილთან მიახლოებისათვის.

იმისი იმედიც მოგვეცა, რომ განზე გამდგარნი და ალმაცერად მომზირალნიც შემობრუნდებიან, მხარს გაუსწორებენ, თანხმობას მისცემენ ქართულ პარლამენტს, მის თავკაცებს. გვჯერა, საბოლოოდ დარწმუნდებიან მხოლოდ ამგვარად მოქმედების აუცილებლობაში. რომ მხოლოდ ერთად ყოფნით, ერთი აზრით, მიტევებითა და ურთიერთსიყვარულის გამჟღავნებით დადგება დღე ნეტარი და სანატრელი.

...ისევ დადგა 9 აპრილის განთიადი საქართველოში, სევდა მოგვეძალა ზეცად აღვლენილებს, უფალმაც თანაგვიგრძნო და მზე არ გააკარა იმ დღეს იბერიას. თუმცა რა ვიცოდით, თურმე რაოდენ დიდსა და განუზომელ ბედნიერებას გვიმზადებდა. იმ დილით შეკრებილმა ქართულმა პარლამენტმა წინამძღოლის წინადადებით უმთავრესი გასაკეთებელი აღასრულა - საქართველოს დამოუკიდებლობა აღსდგა. დარბაზში ატეხილმა ტაშისცემამ და შეძახილებმა შეგვძრა. ნეტარებით ატირდა ცად ამაღლებული ყველა ქართველის სული და სწორედ ჩვენი ცრემლები იყო, იმ დღეს გაუჩერებლად რომ აწვიმდა საქართველოს. დავყურებდით ყვავილებსა და ქართველებში ჩაძირული ჩვენი აღსრულების ადგილს და ხმას ვუერთებდით აქაური წინამძღოლის, ლომგულ მერაბ კოსტავას ღმერთისადმი აღვლენილ ვედრებას სამშობლოს გადარჩენაზე, ქართველთა ერთიანობაზე.

იყავით ერთად, ხმა და ძალაგაერთიანებულები დადექით მამულის დასაცავად, სისხლიანი მარწუხიდან თავის გამოსახსნელად, იბერიის სამარადჟამოდ გასაბრწყინებლად. ჩვენ კი ტანჯულნი და წამებულნი, მაგრამ მაინც ნეტარნი და ზეცად ამაღლებულნი, ჩვენსას გავაკეთებთ, ზეციურ ფარად დავეფარებით მრავალტანჯულ სამშობლოსა და უდრეკ ერს, ლოცვა-ვედრებას არ მოვაკლებთ ღვთისმშობლის წილხვდომილ ქვეყანას, მის მკვიდრთ, მათს ჭკვიანსა და უშიშარ წინამძღოლს ზვიადს. იარეთ ამ გზით, რომელსაც იგი ადგას - ის თავისუფალ საქართველოსთან მიდის.

ეს არის ჩვენი გაუნელებელი ფიქრი, მალე ასახდენი ოცნება. თქვენ იხარეთ ოღონდაც, იბედნიერეთ სამშობლოს თავისუფლებითა და დამოუკიდებლობით, იბერიის გაბრწყინებით და ჩვენს ნაგვემ-ნაიარევ სულს ნებით შეწირულად ჩავთვლით; ალალი იყოს და უყვედრებელი.

გელა ჯიღაური

1991 წ., აპრილი

1989 წლის 9 აპრილი

8 წლის ილონა მარგალიტაძის ნახატი

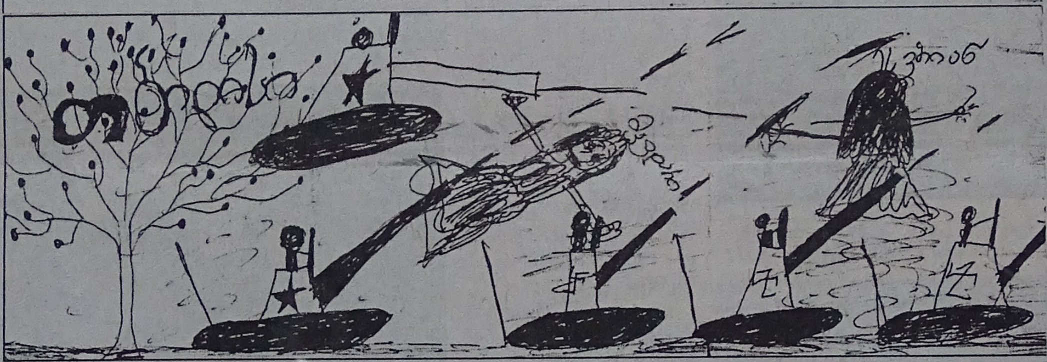

რედაქციის მცირე კომენტარი: პატარა ილონას აღქმით 1989 წლის 9 აპრილს ქართველი ქალების სისხლი დაღვარეს ფაშისტურმა და საბჭოთა ტანკებმა

ვახტანგ ჩიხრაძე

გარდაიცვალა სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებული, მთიან რაჭაში დაბადებული კაცი - ვახტანგ ლუკას ძე ჩიხრაძე.

ბატონი ვახტანგი დაიბადა 1940 წლის 24 აპრილს, ონის რაიონის სოფელ გომში.

საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, 1962 წელს ჩამოდის გორში და მუშაობას იწყებს გიორგი ერისთავის სახელობის სახელმწიფო თეატრში - სტაჟიორად, 1964 წლამდე.

1964-69 წლებში ბატონი ვახტანგი გორის ნიკოლოზ ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორია-ფილოლოგიური ფაკულტეტის სტუდენტია. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ იგი პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწეოდა ჯერ გორის რაიონის სოფელ შავშვების სკოლაში, ხოლო 1972 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე გორის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმში (შემდეგ კოლეჯი.

ბატონ ვახტანგ ჩიხრაძის სახით რაჭისა და გორის საზოგადოებამ, სრულიად საქართველომ, დაკარგა თავის ერზე უზომოდ შეყვარებული ადამიანი, რომელიც დიდი ილიას, მერაბ კოსტავასა და ზვიად გამსახურდიას იდეებით იყო გამსჭვალული. იგი იყო შიდა ქართლის რეგიონული „ჰელსინკის კავშირის" ყოფილი თავმჯდომარე, მონაწილეობდა ეროვნული ხელისუფლების მიერ მოწყობილ ყველა საპროტესტო აქციაში.

1991 წელს არჩეული იყო დეპუტატად ქალაქის საკრებულოში.

ბატონი ვახტანგი მამულისადმი სიყვარულით მუხტავდა ოჯახის წევრებს, თავის მოსწავლეებს და საერთოდ მომავალ თაობებს. ვის გვერდით არ იხილავდით ბატონ ვახტანგს. ყოველთვის მისი საუბრის თემა და საფიქრალი დღევანდელი გაპარტახებული და დაკნინებული საქართველო იყო. მაინც იმედს უნერგავდა ყველას, რომ აღსდგებოდა კანონიერება, უზენაესი საბჭო, მისი დეპუტაციით და საქართველო ფეხზე დადგებოდა, გამთლიანდებოდა, ყველაფერს თავის სახელი დაერქმეოდა.

დიახ! ბატონი ვახტანგის ჩანაფიქრი შორს აღარაა, აღსდგება კანონიერება, ერი გამთლიანდება. ვაი, რომ ბატონი ვახტანგი აღარ გვეყოლება, მაგრამ ახალ ქვეყანას აამენებენ მისი შვილები, შვილიშვილები, სრულიად საქართველო და ყველა ჭეშმარიტი ქართველი, ვისაც „ენა, მამული, სარწმუნოების" გადარჩენა სურს.

ვემშვიდობებით ბატონ ვახტანგს! მსუბუქი იყოს მისთვის ქართლის მადლიანი მიწა! ილოცოს მისმა სულმა ოჯახისათვის, ერისათვის და სრულიად საქართველოსათვის.

შიდა ქართლის ბლოკი „მრგვალი მაგიდა – თავისუფალი საქართველო"

წმიდა ილია მართლის საზოგადოების გორის ფილიალი

ჰელსინკის კავშირის გორის ფილიალი

გორის ჰელსინკის კავშირი და წმიდა ილია მართლის საზოგადოება მწუხარებით იუწყება ამ კავშირის ყოფილი თავმჯდომარის

ვახტანგ ლუკას ძე ჩიხრაძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს ჰელსინკის კავშირის ქ. თბილისის სამგორის რაიონული ორგანიზაცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს და სამძიმარს უცხადებს გულიკო მწარიაშვილს დის

თამარ ადამიშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს ფოთის ჰელსინკის კავშირი, წმიდა ილია მართლის საზოგადოება, რადიკალური კავშირი, პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდა სამძიმარს უცხადებს ქალბატონ შორენა ჭოჭუას ბიძაშვილის

გიორგი ოტიას ძე ჭოჭუას

გარდაცვალების გამო

საქართველოს ფოთის ჰელსინკის კავშირი, წმიდა ილია მართლის საზოგადოება, რადიკალური კავშირი, პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდა სამძიმარს უცხადებს წმიდა ილია მართლის საზოგადოების გამგეობის წევრს, ბატონ დავით ჭოჭუას ძმის

გიორგი ოტიას ძე ჭოჭუას

გარდაცვალების გამო.

ბაზალეთის ტბის ძირას კვლავ ჩავძირეთ აკვანი

(ჯანსულ ჩარკვიანის ერთი ლექსის გამო

ბევრი საჩოთირო და სამარცხვინო დაპირისპირების მოწმე და დამტევია ადამიანთა და კერძოდ ქართული ლიტერატურის ისტორია. დამაჯერებლობისათვის მსოფლიოს მეცნიერ-მოღვაწეთა თუ სახელოვან მწერალთა ცხოვრებიდან რომ არ მოვიტანოთ მაგალითები, საკმარისია გავიხსენოთ ი. ჭავჭავაძის ავტორიტეტზე აშკარად ცილისმწამებლური და უხეში თავდასხმები უცხოელთა, და რაც უფრო გულმოსაკლავია - თანამემამულეთა მიერ.

როცა ჩვენს სინამდვილეში თანამედროვე მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა ურთიერთთავდასხმები ხდება ვიწრო-მეშჩანური და პირადი ინტერესების გამო, იგი ყოველგვარ ზღვარს სცილდება. იქმნება შთაბეჭდილება - ასეთ პიროვნებებს არც სახელოვან წინაპართა მორიდება, არც მომავალი თაობებისადმი მოკრძალება და პასუხისმგებლობა აქვთ. ალბათ, ეს იმიტომ, რომ წინაპრები პასუხს ველარ მოთხოვენ, ხოლო მომავალ თაობებს ეროვნულობის ფესვებს აჭრიან, სამარეს უთხრიან და რაღაც ყბადაღებულ „ზოგადსაკაცობრიო" რობოტებად წარმოიდგენენ.

დღევანდელი ჩვენი საინფორმაციო საშუალებები, რომლებიც ეკონომიკურად და იდეოლოგიურად დღევანდელი პრეზიდენტისა და მისი მთავრობის კისერზე არიან ჩამოკიდებულნი, ხალხის ცნობიერებას ყლენთავენ შხამიანი ბანგით. აი, რას წერს პოეტი თემურ ჩალაბაშვილი ინტერვიუში გიზო სიხარულიძის შესახებ: „გიზო სიხარულიძეს, როგორც მწერალს, ნოველისტს, არავის არ შევადრი. ის მხოლოდ თავის თავს ჰგავს... არც მის შემოქმედებას აქვს ეროვნება, იგი ზოგადსაკაცობრიოა" (სტილი დაცულია. გაზ. „ლიტერატურული საქართველო", 8 მარტი, №10. დააკვირდით, სად არის მრავალწერტილი დასმული: „ის მხოლოდ თავის თავს ჰგავს..." ე.ი. არაეროვნულია, კოსმოპოლიტია. ამას მიგვანიშნებს წინადადების ლოგიკური გაგრძელება: „არც მის შემოქმედებას აქვს ეროვნება, იგი ზოგადსაკაცობრიოაო". აი, როგორ აჩვევენ საზოგადოების ყურთასმენას, მით უმეტეს ახალბედა მწერლებს ამ გაუკუღმართებულ აზრს, თითქოს ეროვნული არ შეიძლება იყოს ზოგადსაკაცობრიო, თითქოს: რუსთაველი, დანტე, სერვანტესი, ვაჟა, გოეთე, გალაკტიონი და სხვები ზოგადსაკაცობრიო კულტურის შემადგენელ ნაწილად არ მიიჩნევა.

ამგვარად მოაზროვნე კალმოსნებს, ლიტერატურულ მოღვაწეობაში ხელმოცარვისა და ჩავარდნების გამო გაბოროტებულთ, ბრძოლა გადააქვთ პოლიტიკურ ასპარეზზე, სადაც ემხრობიან შინაურ თუ გარეშე არაეროვნულ დაჯგუფებებსმ და იყენებენ მოპირდაპირის საწინააღმდეგოდ. ასეთ საქციელი მით უფრო სამარცხვინო და საზიზღრობაა, თუ ბრძოლაში თავის მართლებას ცდილობ სხვისი სამართლიანობის განქიქებისა და ცილისწამების ხარჯზე. საზიზღრობაა, როცა გულუბრყვილო მკითხველის იმედზე გგონია, შეძლებ პატრიოტი მამულიშვილის ნიღბის აფარებას. ვინც ასეთი მსოფლმხედველობის მუზარადით შეჯავშნული იბრძვის, მისთვის მართლაც არაფერს ნიშნავს ზოგადკაცობრიული ტრიბუნიდან ნათქვამი მაღალზნეობრივი სიტყვები:

„რაც უნდა ჭირი მამკერძონ, ბილწთ არ შავეკვრი ზავითა".

ამ პრინციპის უარმყოფელ არა ერთადერთ, არამედ ერთ-ერთ პიროვნებად წარმოგვიდგება და რჩება ჯ. ჩარკვიანი.

ხომ საყოველთაოდ ცნობილია, მის პოეზიაში რამოდენა ადგილი უკავია მრავალი პოეტისა და ხალხური ლექსებიდან მოპარულ სტრიქონებს. ამის მაგალითები სათანადო ტექსტებით საზოგადოებას გააცნეს: ზვიად გამსახურდიამ, ბერდია ბერიაშვილმა და სხვებმა. ჯიუტი ფაქტების გამო მათი უარყოფა ლიტერატურულად ვერ შეძლო ჯ. ჩარკვიანმა და შურისძიების მიზნით ბრძოლა გადაიტანა პოლიტიკური ბრძოლის ველზე. შეეკრა ხალხის მიერ არჩეული კანონიერი მთავრობის მოწინააღმდეგე უცხო ძალებს და ადგილობრივ კრიმინალებს. დაიწყო ბრძოლა ზიზღითა და გაბოროტებული კაცის ყინით ზ. გამსახურდიას, ბ. ბერიაშვილისა და სხვათა მიმართ.

ჯ. ჩარკვიანი რომ პრეზიდენტ ზ. გამსახურდიას მოწინააღმდეგეთა ფერხულში ჩაება და იმ საბედისწერო დღეებში ავტომატით იდგა მათ მხარდამხარ ტელევიზიის შენობასთან და სხვაგანაც, მრავალჯერ უარუყვია მასვე, მაგრამ ჩვენ გვახსოვს, გრიგოლ აბაშიძემ მის საიუბილეო საგაზეთო მილოცვაში როგორ შეუქო ბრძოლა კალმითაც და იარაღითაც: - კალამიც გიჭრის და, სადაც საჭირო იყო, იარაღითაც ვაჟკაცურად იდექიო, - ეს სიტყვები არაფერს ნიშნავს?

ჯ. ჩარკვიანს ეკუთვნის სიტყვები: „მე უფლება მაქვს, არ მომწონდეს ზ. გამსახურდიას განთავისუფლებული საქართველო". სამაგიეროდ ქება-დიდებით მოიხსენიებს ედ. შევარდნაძეს. პოეტი შეპყრობილია ძველი იმპერიული „წესრიგიანობით", რის გამოც საქვეყნოდ განაცხადა: „ჩვენ სამშობლო [illegible] ვიჩი კი არა იმდროისოვიჩი მოგვწონსო" (თანაც, ეს უკბილო მასხრობა რაღაც მხატვრული ღირებულებისა ჰგონია. მან ამით გაამჟღავნა მისწრაფება და სურვილი მკაცრი სადამსჯელო ოპერაციების ჩატარებისა. ეტყობა, პოეტს ეცოტავებოდა შევარდნაძის მიერ დასჯილთა და დახვრეტილთა რაოდენობა.

ამა წლის 8 მარტს, გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში" მან გამოაქვეყნა ლექსი: „ვისია საქართველო". ამ ლექსში ჯ. ჩარკვიანი წარმოგვიდგება ერის თავდადებული ჭირისუფლის მანტიაში გახვეული, ქართველი ერის ბედ-იღბლით დაფიქრებული, ტერიტორიებდაკარგული, დაქუცმაცებული, გამათხოვრებული საქართველოს აწმყოთი დამწუხრებული. ამ ლექსში იგი ცდილობს დანაშაული და პასუხისმგებლობა შეიმსუბუქოს ხალხის წინაშე. ლექსში დახატული მძიმე სურათი დღევანდელი საქართველოსი თითქოს კანონიერი მთავრობისა და მისი პრეზიდენტის ზ. გამსახურდიას ბრალი იყოს და არა 10-11 წლის წინათ იარაღითა და სისხლით მოსული ედ. შევარდნაძის მთავრობისა, რომელსაც მხარში ამოუდგა იარაღით თვითონაც. ამ ლექსში, სამწუხაროდ, ყველაფერი მართალია, მაგრამ გამოირჩევა სხვაზე გადაბრალების დაუოკებელი პათოსით. არც ერთ სტრიქონში, ქვეტექსტითაც კი არ არის მინიშნებული, ვინ ჩააგდო საქართველო ამ დღეში. განვიხილავთ ამ ლექსს მთლიანად სტრიქონ-სტრიქონ. პირველი სტრიქონი იწყება ასე:

„დაირიგეს ქვეყანა, მუქთად,
არმად, ნისიად".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: ვინ დაირიგა ეს ქვეყანა და ვინ მიითვისა ასე დაუზოგავად, ხარბად, მგლური მადით, კანონიერი, ეროვნული მთავრობის წარმომადგენლებმა, თუ ძალადობით მოსული პრეზიდენტ შევარდნაძის გარემოცვამ, რომლებიც მილიონერობით თავს იწონებენ და ამ მცირე ჯგუფმა, რომელსაც შენ ტაშს უკრავდი და უკრავ, ქვეყანა „მათხოვრად აქცია".

„ვინც საეჭვოდ ქართველობს
საქართველო მისია".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: ვინ ქართველობდა და ვინ ქართველობს საეჭვოდ? საქართველოს ეროვნული მთავრობის წარმომადგენლები და პირველი პრეზიდენტი, თუ ედ. შევარდნაძე, მისი მთავრობა, პარლამენტის თითქმის ნახევარი, რომლებიც არაქართველებია, ქართულად გადაკეთებული გვარებით. მათ შორის, რაც უფრო სამწუხაროა, წარმოშობით ქართველები, მაგრამ ეროვნული ცნობიერებისაგან დაცლილი პიროვნებებია.

„ქართულ ცას რომ ადნება უცხო
ფერის ნისლია,
ვინც ქართული არ იცის,
საქართველო მისია".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: ვინ დაბურა უცხო, არაქართული ნისლით საქართველო? რატომ გავიწყდებათ, რომ საქართველოს პირველმა პრეზიდენტმა ყველა საწარმოდან თუ სასწავლო სამეცნიერო დაწესებულებიდან განდევნა უცხო ენაზე საქმის წარმოება და ქართული სული შთაბერა უსულო საგნებსაც კი. დღევანდელი პრეზიდენტის მთავრობის ხელდასმით ხომ ყველაფერი ქართული-ეროვნული უფასურდება, უფერულდება და ვინც ქართული არ იცის და არც სურს იცოდეს, საქართველო მის ხელში მოექცა.

„ვით გაგაქრონ იციან, ათიანში ისვრიან,
ვინც სპობს ქართულ მწერლობას,
საქართველო მისია".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: ვის გულისხმობთ ათიანში მსროლელ სნაიპერებად? თუ გულისხმობთ პირველი პრეზიდენტის ზ. გამსახურდიას მოსაზრებას, მაშინ არც შენ და არც შენისთანები ცოცხლები აღარ უნდა იყოთ, რადგან იმ ათიანის ცენტრ-წერტილში თქვენ ზიხართ. თუ გულისხმობთ დღევანდელი პრეზიდენტ ე. შევარდნაძის ჟანდარმებს, თქვენ ხომ მისი მომხრე და თვინიერი ქვეშევრდომი ხართ?! ვინ მოსპო და ვინ სპობს ქართულ მწერლობას: მუხრან მაჭავარიანი, ელიზბარ ჯაველიძე, ნოდარ წულეისკირი თუ დღევანდელი პრეზიდენტის კარნახით დანიშნული თამაზ წივწივაძე და მის ირგვლივ შემოკრებილი მლიქვნელთა მცირე ჯგუფი? დღეს ხომ საქართველო მისია, ვისაც ნახევარი საქართველო თავისად გაუხდია და ასეთი ხომ შენგან ტაშდაკრული წივწივაძეა!

„ჩაკლას ეროვნულობა, გახლავთ
მისი მისია,
ვისაც საქართველო სძულს,
საქართველო მისია".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: ვინ ცდილობდა და ცდილობს ჩაკლას ეროვნულობა: საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზ. გამსახურდია და მისი მომხრეები, თუ შავბნელი ძალების მოციქული, მასონური იდეებით სავსე ხურჯინაკიდებული დღევანდელი პრეზიდენტი და მისი თაყვანისმცემლები შენი ჩათვლით; შენ ხომ ხმა მიეცი პასპორტში მოქალაქის ეროვნულობის აღმნიშვნელი გრაფის გაუქმებას? ვის სძულდა და ვის სძულს საქართველო - ზვიად გამსახურდიას და მის მომხრეებს, თუ დღევანდელ უცხო ძალების მსახურ მარიონეტს თავისი კორუმპირებული გარემოცვით. ვისია დღეს საქართველო?!

„მაჩანჩალა ქართველი
სუყველაფრის ღირსია,
ვისაც პირველობა სურს,
საქართველო მისია".

ბატ. ჯანსულ! გეკითხები: მაჩანჩალა ქართველი, რა თქმა უნდა, ყველაფრის ღირსია, მაგრამ უნდა ხვდებოდე, ვინ გაამაჩანჩალა ქართველი. მაინც ვინ მიგაჩნიათ მაჩანჩალებად? ისინი, რომლებიც ქართული ეროვნული ხელისუფლებისათვის ბრძოლაში დაიღუპნენ და ბევრი მათგანი დღესაც ციხეში რომ იტანჯება, თუ დამუნჯებული, დაყრუებული,

გვ. 8

„ქუჯის" ფოსტა

მდგმურებიც ასეთი უნდა

(წერილი საზოგადოებრივი განსჯისათვის

რედაქციაში ერთი ქალბატონი გვეწვია. აღელვებულმა, მაგრამ საკუთარი სიმართლის დასაცავად შემართულმა, მის თავზე დატრიალებული უსამართლობის შესახებ გვიამბო და წერილიც გვაახლა. ვბეჭდავთ ამ წერილს მისთვის საზოგადოების ყურადღების მიქცევის მიზნით და იმ იმედით, რომ ის პირნიც შეიბერტყენ ყურს, ვინც ფიქრობს, რომ ქვეყანა უკვე მთლიანად ჩალითაა გადახურული და ყველაფერი შეიძლება.

გადავწყვიტე გაზეთის საშუალებით მოგითხროთ ნამდვილი ამბავი, თუმცა დაუჯერებელს კი ჰგავს.

35 წელია ვმუშაობ ქუთაისის ტურიზმისა და ექსკურსიების ბიუროში - სხვადასხვა თანამდებობაზე. წარმოებისაგან მოუწყვეტლად დავამთავრე მაშინდელი პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საღამო სწავლების ფაკულტეტი (1971-77წწ.. ვარ ტურიზმის დამსახურებული მუშაკი. დღეს ტურიზმში ვერ ნახავთ ქალს, ამდენი უწყვეტი სტაჟით. სხვაგან არ ვმუშაობ, როგორც იტყვიან, საექსკურსიო ბიუროს ცოცხალი მატიანე ვარ.

1999 წლის 29 ოქტომბერს დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელმა ნოდარ ურთმელიძემ თავის თანამდებობაზე დამნიშნა (ბრძ. №17, 29.10.1999, აქტით ჩამაბარა ბეჭედი, შტამპი და ვმუშაობ დღემდე.

მოგეხსენებათ დღევანდელი საერთო მდგომარეობა. რაზედაც სიტყვას აღარ გავაგრძელებ. ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, შენობის (მდებ. ს. ყაუხჩიშვილის №8-ში ნაწილის გაქირავება გადავწყვიტეთ. პრივატიზებული არ გვქონდა. ჩვენ არასაბიუჯეტო ორგანიზაცია ვართ, შემოსავლის 50-60%-ს ვუხდით საგადასახადოს. ამჟამად 18 ძირითადი თანამშრომელი ვართ.

დამქირავებელმა ნუგზარ ჩაკვეტაძემ, რომელიც კერძო საშუალო სკოლას ხსნიდა, გვთხოვა იჯარით შემოგვეშვა შენობაში. მოკლედ, გავაფორმეთ ხელშეკრულება (№1 2000წ. ერთი წლის ვადით - 2000 წლის 1 სექტემბრიდან 2001 წლის 1 სექტემბრამდე. აღმოჩნდა, რომ სკოლის დირექტორი ყოფილა ინგა კვანტალიანი, ნუგზარი კი სკოლის დამფუძნებელი მეპატრონე. რაღაც დასახელება არ მომეწონა. აბა დაუკვირდით შპს „კვანტელთან" არსებული კერძო საშუალო სკოლა „ერუდიტის" დირექტორი ინგა კვანტალიანი. ვიფიქრე, ამას კვანტის დადება ეცოდინება-მეთქი. აგიხდათ ყოველივე კარგი, როგორც მე ჩანაფიქრი ამიხდა. კვანტიც დამიდო და უფრო მეტიც, შენობაც წამართვა და დირექტორობიდანაც გამათავისუფლა.

უსიამოვნება ასე დაიწყო: ბოლო 4 თვის იჯარის თანხა არ გადაიხადა - მაისიდან 1 სექტემბრამდე, რისთვისაც სამი თვით ადრე გავაფრთხილე, რომ მეორე სეზონისათვის ხელშეკრულებას აღარ გავუფორმებდი, მაგრამ ვერ გავუშვი. დარჩნენ მეორე სეზონზე თვითნებურად და უკვე 10 თვეა დღემდე არსად არ იხდიან საიჯარო გადასახადს, არც ჩვენთან, არც ქონების მართვის სამმართველოში.

2002 წლის 18 იანვარს სარჩელი შევიტანე ქ. ქუთაისის სახალხო სასამართლოში. მოვითხოვდი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იჯარის თანხის გადახდას ბიუროსათვის.

2002 წლის 4 მარტს გამომიძახეს სასამართლოში. ვიფიქრე: „ახლა ვასწავლი ჭკუას მათ, თუ როგორ უნდა კანონისადმი პატივისცემა". აი საოცრება, მოხდა პირიქით. მოსამართლემ, ბატონმა ვაჟა სართანიამ რატომღაც მე მომმართა: „ვინ არიან ისინი?" ვუპასუხე: „ერთი სკოლის დამაარსებელია - მეპატრონე ნუგზარ ჩაკვეტაძე, მეორე დირექტორი ინგა კვანტალიანი". უცებ აიღო რაღაც დოკუმენტი (მე ხომ ვერ ვეტყოდი, მაჩვენეთ რას კითხულობთ და გამომიცხადა: „2001 წლის 29 ნოემბრიდან ტურიზმისა და ექსკურსიების ბიურო გადაკეთდა და მის ბაზაზე, ქონების 100% სახელმწიფო წილით, მის სამართალმემკვიდრედ ჩამოყალიბდა შპს ტურიზმისა და ექსკურსიების ბიურო, რომლის დირექტორად დანიშნულია ნუგზარ ჩაკვეტაძე, თქვენ აღარ ხართ დირექტორი, ამიტომ თქვენი სარჩელი აღარ განიხილება." დავიბენი, რას ველოდი და რა მოხდა. შევეკითხე: „სწორია თუ არა ჩემი ასე გათავისუფლება, რომ მე არაფერი ვიცოდი?" მოსამართლემ მიპასუხა: „მაგას მე მეკითხები?" ნეტავი ვისთვის უნდა მეკითხა? „ბეჭედი რომ მაქვს და დღემდე ვმუშაობ"? - კვლავ ვკითხე. „მერე რა, რომ ბეჭედი შენ გაქვს, დირექტორი აღარ ხარ" - მიპასუხა მოსამართლემ. ნუგზარ ჩაკვეტაძეს შეეკითხა: „გსურთ თუ არა თქვენ საქმის განხილვა?" ცხადია მან უარი განაცხადა. აბა ხომ არ იტყოდა, ჩემი ჯიბიდან ამოიღეთ თანხა და ბიუროს გადაუხადეთო - კერძო სკოლა ხომ მისია? ნუთუ მოსამართლე, რომელსაც ადამიანის ბედი აბარია, ვერ მიხვდა, რადგან მე ბრძანება 4 თვე არ გამაცნეს, დამიმალეს, ამ საქმის იქით რაღაც იმალებოდა. ნუთუ მან არ იცის, რომ გადაუხდელ იჯარის თანხას დირექტორი და მეპატრონე შუაზე იყოფენ? რომ ჩემს ადგილზე დანიშნული ნუგზარ ჩაკვეტაძე იჯარის თანხის მიმთვისებელია? ხედავთ რა მიამიტი ყოფილა მოსამართლე - „ვერაფერს მიხვდა". აქვე მინდა აღვნიშნო ნუგზარ ჩაკვეტაძის ალიანსი ქონების მართვის სამმართველოს უფროსთან გოგი ქელბაქიანთან. ზემოთ აღვნიშნავდი, რომ უკვე 10 თვეა იჯარის თანხას არსად იხდიან, არც ჩვენთან, არც ბიუჯეტში. 2002 წლის 26 თებერვლის ქონების მართვის სამმართველოს გაზეთის „საინფორმაციო ბიულეტენი", №76 თანახმად, ქელბაქიანთან მეგობრული შეთანხმების საფუძველზე, ნუგზარ ჩაკვეტაძემ იქირავა 60 კვ.მ. ფართი, რაც შეადგენს ჩვენი შენობის ერთ მხარეს, ორ ოთახს სათავსოთი. კერძო საშუალო სკოლა, 11 კლასი, ორ ოთახში როგორ მოთავსდება? უჭირავთ 12 ოთახი, 260 კვ.მ. ფართი. პირველი სართული მთლიანად, 146 კვ.მ., მეორე სართულის ერთი ოთახი - 14 კვ.მ., მესამე სართული მთლიანად - 100 კვ.მ. სულ 260 კვ.მ. როგორია? თქვენ თვითონ განსაჯეთ. 200 კვ. მ. ფართის იჯარის თანხას უმალავენ ქალაქის ბიუჯეტს. მგონი თანხას არაუშავს. ასე ანიავებს ქვეყანის ქონებას გოგი ქელბაქიანი - ჩემს ადგილზე ნიშნავს მის ამხანაგს, რომელიც სხვაგან 3 საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე მუშაობს: მე-12 საშუალო სკოლაში დირექტორის მოადგილეა, თანაც გაკვეთილებს ატარებს, კერძო საშუალო სკოლის დამაარსებელი და მეპატრონეა და ბიუროს დირექტორობაც სურს. მართალია, დღე არ სცალია, მაგრამ, ალბათ, „სალამოს ბიუროს" თუ ხსნის.

სასამართლოს სამართლისთვის მივაკითხე, იქედან კი შერცხვენილი წამოვედი, თითქოს მე ვიყავი დამნაშავე. მოსამართლემ ადგილები შეგვიცვალა, „ვაი სამართალო".

ერთი ძველი ხალხური ლექსი გამახსენდა:

„სამართალს კოლოფში ძინავს,
ის არს ფულის მეგობარი,
ვერ ილვიძებს თუ იმასთან,
უფულოდ მივა სტუმარი".

ჩემს მიმართ დარღვეულია შრომის კანონთა კოდექსის მთელი რიგი მუხლები.

მე უნდა მცოდნოდა 2 თვით ადრე ჩემი მოსალოდნელი გათავისუფლების შესახებ. ბრძანება უნდა ჩამბარებოდა ხელმოწერით. უნდა მცოდნოდა, ვინ გამათავისუფლა, სად, როდის, რა მოტივით. თუ მოტივი არ არსებობს, გადავდივარ შპს-ში ჩემს თანამდებობაზე ისე როგორც ყველა სხვა თანამშრომელი.

მათ არ ჰქონდათ შპს-ზე გადასვლის უფლება მოქმედ დირექტორთან შეთანხმების გარეშე. დავანებოთ თავი ამასაც. მე მაქვს ბეჭედი და ვაგრძელებ მუშაობას დღემდე (იხ. შედარების აქტი საგადასახადოსთან 19.02.2002 წელი. სასამართლოში რომ სარჩელი არ შემეტანა, რამდენი თვე ან წელი დაჭირდებოდა ბრძანების გაცნობას? მაინტერესებს, რატომ მომექცა მოსამართლე უგულოდ, რატომ დაეყრდნო მოწინააღმდეგის მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტს უყოყმანოდ და არ გამოარკვია საქმის სისწორე.

გთხოვთ დამეხმაროთ დარღვეული უფლებების აღდგენაში.

თინა მაღლაფერიძე

1991 წლის 9 აპრილი – საქართველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის დღე

1991 წლის 31 მარტი – საქართველოს რესპუბლიკის რეფერენდუმის დღე

საპეფერენდუმო ბიულეტენის კითხვა: თანახმა ხართ თუ არა, აღსდგეს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა 1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე?

«დიახ»

უპასუხა 3 266 285 ამომრჩეველმა.

«არა»

უპასუხა 17 400 ამომრჩეველმა.

„ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ, რეფერენდუმზე გამოხატული ხალხის ნების გათვალისწინებით, მსოფლიოს ცივილიზებულ ერთა წინაშე გამოაცხადოს საქართველოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობის აღდგენა 1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, რათა საქართველომ დაიკავოს ღირსეული ადგილი მსოფლიოს სუვერენულ სახელმწიფოთა შორის“.

ზვიად გამსახურდია

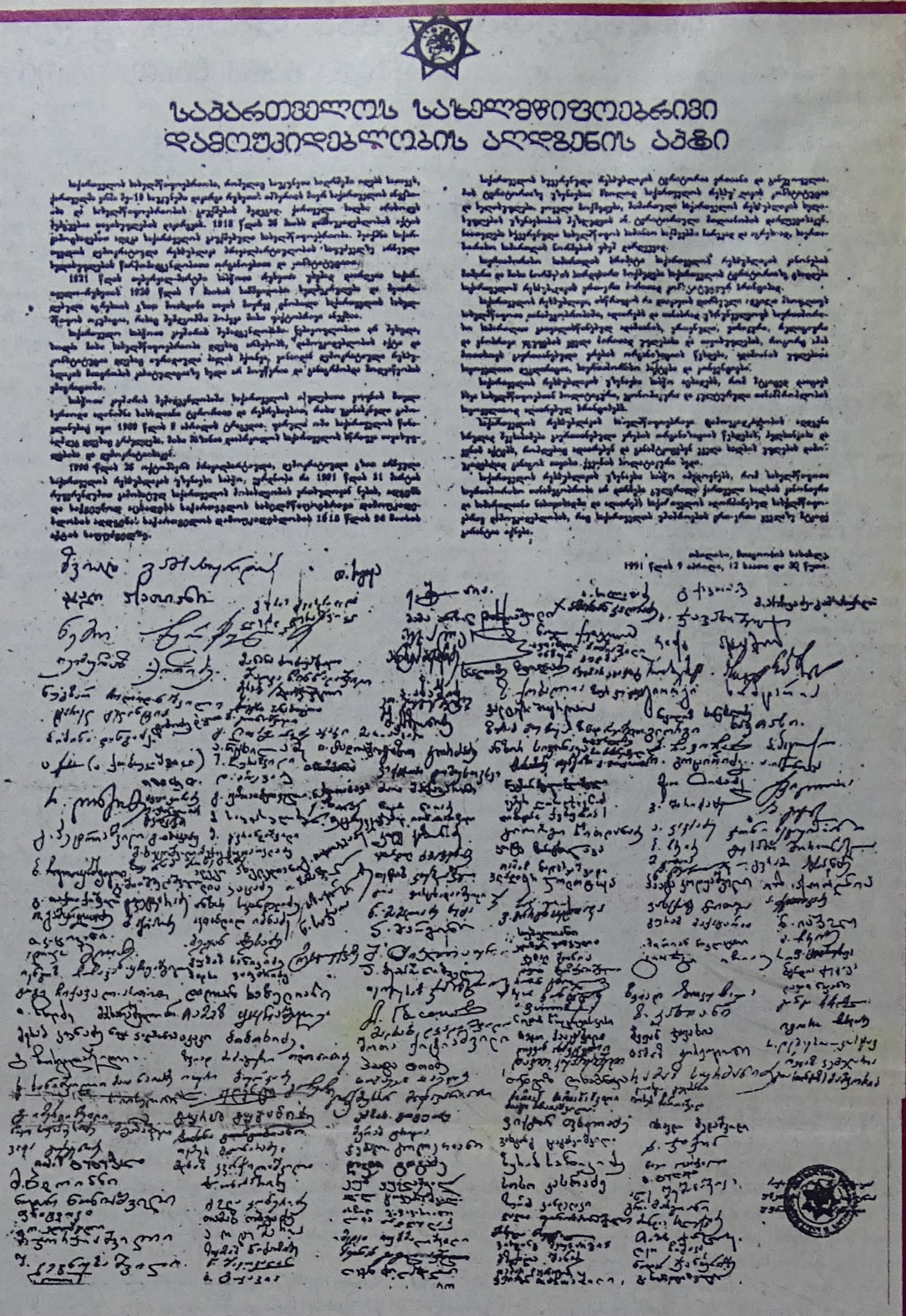

საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი

2002 წლის 31 მარტი - ჩემი ბედნიერი დღე

თითქოს ჩვეულებრივად გათენდა 2002 წლის 31 მარტი. თითქოს, მაგრამ არა!

დე ფაქტო ხელისუფლების კანცელარიის წინ, სადაც უკვე ორი კვირის განმავლობაში მიმდინარეობდა მრგვალი მაგიდის აქცია, გაიმართა მიტინგი, რომელიც მიეძღვნა საქართველოში საერთო-სახალხო რეფერენდუმის თერთმეტ და საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის დაბადებიდან სამოცდამესამე წლისთავს.

განუზომელი იყო ის სიამოვნება, როცა ერთმანეთის გვერდით ვიყავით ქართველები და ყველა მხრიდან დახვეწილი სალიტერატურო ენით მოსაუბრე ორატორების ხმებს შუალედებში აქსებდა თბილისურ ჟარგონზე, თუ კახთა, მთიულთა, იმერთა, მეგრელთა, გურულთა თუ სხვა კუთხეების დიალექტებზე მოსაუბრეთა ხმები. 1991 წლის 31 მარტი გამახსენდა, დრო, როცა ქართველთა ერთმანეთისადმი თანადგომა სამაგალითო იყო და დიდი სიხარული განვიცადე.

მიტინგზე საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის, მრგვალი მაგიდის სპიკერის, ქალბატონი მანანა არჩვაძე-გამსახურდიას გამოსვლა იყო ნიმუში სათნოებისა და მიმტევებლობისა, სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობისათვის მებრძოლი ქართველისა, რომელმაც მოუწოდა უკანონო ხელისუფლებას დანაშაულის აღიარებისა და მოლაპარაკების გზით სამართალმემკვიდრე არჩევნების დანიშვნისაკენ.

ამაღლებული პათოსით გამოსულ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა სიტყვებში აშკარად ჩანდა გამარჯვებისათვის საჭირო მზადყოფნა.

ფაქტობრივი ხელისუფლების მხრიდან საყურადღებო იყო გიორგი თარგამაძისა და მანუჩარ მაჩაიძის გამოსვლა. მათ საუბარში ჩანდა შევარდნაძის, აღმასრულებელი ხელისუფლების მხილება და საქართველოს ნგრევაში მათი დადანაშაულება, თუმცა ავიწყდებოდათ, რომ ნებსით, თუ უნებლიედ სახელმწიფოს დეგრადაციაში მათი ხელისშემწყობნი და ხშირად თანაზიარნიც იყვნენ. უკეთესი იქნებოდა, ესაუბრათ საქართველოს სინამდვილეში არსებული ორხელისუფლებიანობის შეწყვეტის აუცილებლობაზე და მიემართათ დე ფაქტო პარლამენტის სხვა წევრებისათვის, რომ სასწრაფოდ დათანხმდნენ დე იურე ხელისუფლებასთან დიალოგზე, რაც უეჭველ საფუძველს შეუქმნიდა საერთო-სახალხო შერიგებას.

იმედია, საქართველოში აქტიურად მოქმედი ფართო პოლიტიკური სპექტრი გამოიჩენს კეთილგონიერებას და სამშობლოსათვის, ქართველი ერისთვის გამოეხმაურება მრგვალი მაგიდის მემორანდუმის, სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობის დაწყების სრული გარანტის, დაუყოვნებლივ ამოქმედების აუცილებლობას.

აკაკი ბაქურაძე

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი ტარიელ ფუტკარაძე
პასუხისმგებელი რედაქტორი იონა ბანძელაძე
გაზეთის დირექტორი აკაკი ბაქურაძე
გაზეთი რეგისტრირებულია ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში №12/5/გ-4818
რედაქციის მისამართი: ქუთაისი, კვერაძის 32. ტელ.: 8 231 2-10-03; 8 77 47-69-05
ელ. ფოსტა: kuji@posta.ge; გაზეთის ელექტრონული ვერსია ინტერნეტში: http://www.opentext.ge/kuji

ბაზალეთის ტბის ძირას კვლავ ჩავძირეთ აკვანი

გვ. 7

დამონებულ-დაბეჩავებული ადამიანები, რომლებიც ტაშს უკრავენ დღევანდელ პრეზიდენტს, და მისკენ მათხოვრულად ხელებგაშვერილებს ყველა ადამიანური ღირსება დავიწყებიათ. შენც და შენისთანა მწერლებიც ხომ ასეთთა რიგებში დგახართ. ვინ არის დღეს პირველობის მანიით შეპყრობილი და ვისია საქართველო?

„ხალხნო, ამერ-იმერსა სიზმრად
ვხედავ სისხლიანს,
ვისაც სისხლი სწყურია,
საქართველო მისია“.

ბატ. ჯანსუღ! გეკითხები: ვინც დღეს ამერ-იმერს სიზმარში ხედავს სისხლიანს, და არა ცხადად - დღისით, მზისით, ნუთუ ის კაცი, და მით უმეტეს პოეტი, - ცოცხლებში ჩასათვლელია? ვის სწყუროდა და ვის სწყურია სისხლი, - ქართველთა უმრავლესობას და მის მიერ არჩეულ პირველ პრეზიდენტს, რომელიც ხალხს მოუწოდებდა: „ტყვიების მაგიერ ჩვენ ვარდები ვესროლოთ მოძალადეებს, ეგებ შეიგნონ რამე“, თუ ვინც 9 აპრილის ტრაგედია მოუწყო ქართველებს კრემლის მითითებით, ვინც შემდეგ იარაღის ძალით განდევნა ეროვნული მთავრობა და პირველი პრეზიდენტი; შევარდნაძემ ხომ სისხლის ტბები დააყენა საქართველოში და ექვსჯერ აატირა და აწიოკა დასავლეთ საქართველო - სამეგრელო. ეს ყველაფერი მისი მთავარსარდლობით მოხდა და საქართველოც მისია და რადგანაც მისია, ამის გამოც სხვისია. მრავალთან ერთად შენ დღესაც ხომ იმედით შესციცინებ დამანგრეველ სისხლიან პრეზიდენტს?

„ვეძებთ ხელის ცეცებით, ვეძებთ
ხელის კანკალით
ბაზალეთის ტბის ძირას ვერ
ვიპოვეთ აკვანი“.

ბატ. ჯანსუღ! გეკითხები: რა არის იმის მიზეზი, რომ დღემდე ვერ გაგიცნობიერებიათ ვერც შენ და ვერც შენისთანებს უდავო ჭეშმარიტება - ქართველმა ხალხმა ხელის ცეცებით და ხელის კანკალით ბაზალეთის ტბის ძირას იპოვა ოქროს აკვანი - თავისუფლება, მაგრამ გარეშე ძალების მიერ წარმოგზავნილმა შევარდნაძემ, ადგილობრივ მოსყიდულ კრიმინალურ ძალებზე დაყრდნობით დაგვაკარგვინა იგი, რაც შენ და ძმათა შენთა არაფრად გედარდებათ. უპრიანი იქნებოდა, განხილული ლექსი დაგემთავრებინა ასე:

„ბაზალეთის ტბის ძირას
კვლავ ჩავძირეთ აკვანი“.

ჯიბო ჯიმერი

საქართველოს ჰელსინკის კავშირის ქუთაისის ორგანიზაცია ულოცავს ამავე ორგანიზაციის წევრს სპარტაკ ჩინჩალაძეს დაოჯახებას, უსურვებს ბედნიერ და ჯანმრთელ მომავალს.